

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

Huszasbásos polt sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyúttér polt sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Péntek, június 4.

Mai számunk főbb közleményei:

- Wekerle Bécsben.
- A szabaddal gyilkosság.
- Az ujaradi termelők veresége.
- Összevert orfeumhölgy.
- Szendrey Mihály a vesztőhelyért.
- Ötvenezer korona egy csókért.
- Angol uri divat.
- Mit olvas a trónörökös?
- A Tattersall titka.
- Barabás Béla az aradi függetlenségi körben.
- Tisza gróf bizalmasa Aradon.
- Tarkaságok.

Hatósági közvetítő!

Arad, június 3.

Harmadik napja, hogy életbe lépett az új piaci szabályrendelet s harmadik napja, hogy tele van a város panaszszal az ujaradiak bojkottmozgalma miatt. Ez a három nap a termelők egész légióját vetette fel s mindenkinék éppen elég alkalma volt afölött tünődni, hogy mit is lehetne csinálni az ujaradiakkal, akik ime, nem hajlandók behódolni az új szabályrendeletnek, hanem sértett érdekeik védelmében a legtermészetesebb védelmi eszközökhöz nyulnak. Halottunk eszméket a tálió elve szerinti bojkottról, amely valóban igen ötletes megoldása volna a piaci válságnak, ha nem lenne meg az a bökkenője, hogy megvalósítása esetén igazán nem lenne mit enni ebben a városban. Az ujaradiak bojkottálnak minket, mi pedig visszabojkottáljuk az ujaradiakat, aminek az lenne a következése, hogy azt a kevés és drága élelmiszert sem

vehetnők meg, ami ma az aradi piacra kerül. Miből élnénk akkor?

A legegészségesebb eszmét Szakolczay Lajos kir. ügyész vetette fel, aki rabok által művelt konyhakertészetet akar létesíteni, ami mindenestre szabályozólag hatna a piaci árakra. De megoldásnak ez sem megoldás, mert hiszen a piaci kérdés sulypontja nem ott van, hogy a termelő drágán adná az árut, hanem ott, hogy olcsón csakis a kommittensek vásárolnak s hogy a piacra az egyes áruk olyan áron kerülnek, amelyeket az elővásárlások eszközlői diktálnak. Ezek pedig az eredeti, elég olcsó árakhoz már hozzáütik a maguk hasznát is. A piaci válságot tehát nem lehet a termelés kisarányu fokozásával megoldani. Vagy a termelést kell olyan nagyarányuá tenni, hogy a kínálat jóval nagyobb legyen a keresletnél, vagy pedig az elővásárlások kérdését kell olyanformán megoldani, hogy a szabad kereskedelem még olyan mértékben se gátoltassék, mint a mostani elővételi tilalom utján történt.

Három esztendővel ezelőtt e lap hasábjain csekélységgem vezette hónapokon keresztül az elővásárlások tilalmára vonatkozó agitációt: most, három esztendő után kiderült, hogy tévedtem. Erőszakos eszközökkel, tiltó szabályokkal nem lehet a kereslet és kínálat által szabályozott árakra hatást gyakorolni. Az erőszakos intézkedések megtermik a maguk reakcióját, amint azt az ujaradiak mostani eljárása is mutatja. A francia

forradalom idején törvényileg szabályozták az élelmiszerek árait, s bár ezen törvény áthágóit halállal is büntethették, a nemzetgazdaság legegészségesebb törvényét, az árak kialakulására vonatkozót, nem lehetett megdönteni.

Az ujaradiaknál semmi egyebet nem tapasztalunk most, mint amit annak idején a francia forradalom tanuságai között megfigyelhettünk. A termelők nem akarnak eladni, vagy legalább is nem akarnak eladni nekünk, a törvényhozóknak. Philipp János felesapott Ujaradon ellenforradalmárnak, s a *Revolution in Krähwinkel* komédiája valósággal megdöbentette az aradi fogyasztókat. Erős eszközökről beszélnek városszerte, holott minden erélyes eszköznel többet érne valami mérsékelt és a szabad kereskedelem elvét nem sértő megoldás, amely minden megrázkódtatás nélkül illeszkednék bele a mai viszonyokba.

Mert az tagadhatatlan, hogy ezt a kérdést sem törvényhozásilag, sem az Ujaradon létesítendő napi piac beszüntetésével nem lehet rendbehozni, annál kevésbé, mert nem képzeltető, hogy akadna olyan rövidlátó miniszter, aki egy virágzó és élénk piaci forgalmu községet megfosztana a napi piactól csak azért, mert ez lenne a legkényelmesebb megoldása annak, hogy Aradváros háziasszonyai olcsóbban vásárolják be nemcsak feltétlenül szükséges, de luxus számba menő konyhai szükségletüket is. Mert meg kell értenünk, hogy itt nem kenyérről és nem husról, szóval nem a fel-

Itélkezés a pusztán.

Irta: Móricz Pál.

Kisdér István, juhász, kellemetlen hírt üzent a gazdájának, mezőbíró Daróczy István úrnak.

— Nemzetes uram!

A juhász kampósbotja végével pítuszkalta a porondot. Zsíros kalapja alól sunyin pislogott.

— No, mid feslett?

— Izé . . . Nemzetes uram! Baj esett idekint.

A nemzetes ur gyönyörű szál hajduaggastyán volt. Hátiparipája kantárszarát Gábor kocsisnak dobta. Szemkőzte fordult a juhászzal.

— Hogy értsem ezt, fiam, Pista?

— Nemzetes uram . . . Hát, izé! A vértályog megölte a szemőkjuhot. A mult héten nyuztam meg a szemőköt. Már szikkadt is a bőre.

— A vértályog? Tehát a vértályog ölte meg a szemőköt, ugy-e fiam, Pista?

Daróczy hiában fürkészte a juhászt. A tekintettől sem zavarodott meg a juhász.

— Ugy volt az! A vértályog ölte meg.

— Pedig takaros darab jószág volt! Szűretre is megfelelt volna . . .

Ez volt a bucsuztatója a ráncos nyaku szemőkjuhoknak.

Kisdér Pista juhászék mihamar felejtették a szemőköt. Más események torlódtak előtérbe. A Jánosréti-tanyáról a „pusztára” hajtották a farkát.

Fehér tanyák kéménye nem füstölgött ezen a pusztán. Egyes kutak neve után emlegették a járásokat. Például: — Bagaria-kut. Nyalakodó-kut, Bekecs-kut, Zajgató-kut járásai . . .

Órák jártáig terjengettek ezek a járások. A nagyhatár természetét a mezőbíró nyolctíz lovas felügyelővel, künt a pusztán vénhedt gyalogszeres csőszökkel oltalmazgatta. Némelykor a szilaj legények porig verték az öreg gyalogszeres csősz. Csupán Daróczy mezőbírótól rettegtek. Másodjára egyik sem kívánczított elébe. Még a zálog hagyttán. Hagyján a birság is. Tömlőcében sem poshasztják örök időnkig a magyart . . . Hanem a nemzetes mezőbíró ur karikás ostroma! Az volt ám az ostrom! Attól nemcsak feslett, hanem szakadt is a kéréses hajdubőr. Jajgatás sem érzékenyítette el a nemzetes urat. Midőn karikás ostromát lekanyarította, a legátalkodottabb mezei zsivány is megkapult a nemzetes mezőbíró ur előtt . . .

A többi tilosban csipett hajdulegénynek elegendő volt a Nagykovács János tömlőcétartó árvtölgyfa pálcája is.

— Rántsd le! Csapd fel! — ilyen kurta volt a Daróczy mezőbíró ítéléte. Néhány legényével csakis így őrizhette meg a majdnem ötvenezer holdnyi határföld drága természetét. A

leszban lappangók sohasem voltak biztonságban tőle. Daróczy mezőbíró gyakorta pártpája nyergében lepte meg az éjszakai harmat. Majd itt, majd amott bukkan fel tüzes hátlován. Ismét, máskor könnyű kocsin hajtatta a pusztát.

Alig virradt. Gábor kocsis bóbiskolt a bakon. Még az öreg mezőbíró figyelmeztette az álomszuszek kocsiat:

— Hó, hó! Fiam Gábor! Rövidebbre azt a gyeplőt . . . Arra, jobbrébb tarts! Ugy nézem, valaminémü juhnyáj legelészget amodébb.

A hajnali szürkületben lomhán mozgolódott a farka. Alighogy kivált a párás mezőből. Am, Daróczy mezőbíró már azt is felismerni vélte, tulajdon „szamadója” legeltetget ottan?

— Fiam Gábor, he? Bizol-e magadban? Erős-e a karod?

Gábor kocsis hetykén pederintette meg serkedő bajuszát.

— Hászen, nemzetes uram, legényember volnék?

A puli kutya csaholására felütötte fejét a juhászember. Kampós botjáról vizsgálta az illatos páraktól körül lengedezett kocsiat.

Asitozott a juhász . . .

— Fiam Gábor, látod amott azt a juhászt?

— Látom.

tétlenül legszükségesebb élelmiszerekről van szó, hanem *nagyobb részt olyan terményekről, amelyek nem tartoznak a létfenntartáshoz feltétlenül szükséges fogyasztási cikkek közé.* Mert retek, zöld borsó, fiatal baromfi, s hasonló cikkek nélkül határozottan meg lehet élni.

Ezekről az ábrándos tervekről lévén, olyan megoldást kell tehát keresnünk, amely minden állambatalmi beavatkozás és a termelő és eladók jogainak minden megszorítása nélkül is képes a helyzetet szanálni. Mivel pedig a helyzet orvoslása rögtön bekövetkezne, ha az elővásárlások nem nehezítenék a helyzetet, s ha az elővásárlók nem élnének vissza az egyedül reájuk nézve előnyös állapottal, — nem az elővásárlások megszorításában kell a kibontakozást keresni, hanem abban, hogy a város maga is csapjon fel elővásárlónak.

Nem ismeretlen az az intézmény, amelyre célozok: Budapest székesfővárosban immár több, mint egy évtizede működik a *hatósági közvetítői intézmény.* Ez az intézmény mindezekelőtt a város pénztárának jelentene némi hasznot, mert a piaci cikkek közvetítése sokkal kicsinyesebb dolog, semhogy azt a város a maga kezelésébe vehetné anélkül a veszedelem nélkül, hogy az összes várható haszon reámenjen az adminisztráció költségeire. A hatósági közvetítést tehát bérbe lehetne adni valamely magánvállalkozónak, vagy egy e célra alakítandó részvénytársaságnak, kikötve azt, hogy az aradi piacon csakis a hatósági közvetítő útján beszerzett árukat lehet árusítani.

Mi történnék, ha ezen intézmény feállítását után az ujaradiak nem jönneek át Aradra? Az aradi kofák csak megmaradnának, s azok részére a hatósági közvetítő Ujaradon, vagy ha kell, még messzebb fekvő községekből vásárolná be a piaci cikkeket. A közlekedés elég jó, az árut idejé-

ben be lehetne szállítani Aradra minden különösebb költség nélkül. *Arad tehát nem volna Ujaradra reáutalva, s ha a piaci árakat nem is szabályozhatná olyan mértékben, amint az kívánatos volna, de mindenesetre olcsóbb áruhoz juttathatná a közönséget, mint aminőt az aradi piacon ma vásárolhat.* A hatósági közvetítő a neki biztosított nagyarányu fogyasztás mellett a legesekebb percen tuális haszon mellett adhatná tovább a kofáknak az árukat, sőt a *többi elővásárlókat kiszoríthatná a közeli községekből,* mert ő a maga biztosított fogyasztása mellett *magasabb árakat is fizethetne a termelőknek, mint azok.* Hogy pedig a kofák a maguk hasznának növelése céljából tulságosan magasra ne srófolják az ismert kofakartell révén az árakat, a hatósági közvetítő köteles volna a napi árakat mindenkor hirtapilag közzétenni, s a város egy elkészítendő szabályrendeletben meghatározhatná, hogy a kofák a napi árakon felül milyen haszonra dolgozhatnak az aradi piacról való különbeni kitalás, illetve az ott való árulhatási jog megvonásának terhe alatt.

Ezzel elsősorban elérnők azt, hogy a város egészen váratlanul meglehetősen tekintélyes évi jövedelemhez jutna; hogy egy életképes kereskedelmi vállalkozás keletkezne; hogy az aradi piac árai ha nem is nagy méretekben, de hanyatlanának; hogy a piacot nem érhetnék olyan meglepetések, mint a mostani bojkott-mozgalom, s hogy végül elérkeznék a kofauralom végnapja is, mert az árak állandóan a közönség szeme előtt lennének, s a kofák nem kérhetnének elképzelhetetlen összegeket az árukért mindannyiszor, ahányszor a rendesnél valamivel erősebb kereslet mutatkozik. A hatósági közvetítő minden rendőrnél nagyobb rendet tartana a piacon a maga egyedárusága révén, a reáutalt kofák között. Emellett a pi-

acnak higiénikus szempontokból való ellenőrzése, amely ma tagadhatatlanul sok kívánni valóban hiányos, — a hatósági közvetítőnél bármikor eszközölhető vizsgálat révén lényegesen megkönnyebbülne, egyszerűsödne, s biztosabb lenne, mint a mostani vizsgálatok. A higiénikus szempontokra egyébként maga a hatósági közvetítő ügyelne legjobban, mert azoknak a legszélsőbb határig való tekintetbevételét magas kötbér mellett lehetne a szerződésben biztosítani.

A hatósági közvetítő ellenőrzését a város könnyűszerrel elvégezhetné, még akkor is, ha erre a célra külön közegeket kellene tartania. De külön közegekre nincs szükség. A törvényhatósági bizottság tagjai közül hozzáértő embereket kellene választani egy, főleg a hatósági közvetítő és az élelmezési piac ellenőrzésére alakítandó közlélmezési bizottságba, amelyet már régóta meg kellett volna alakítania a városnak hatósági közvetítő nélkül is. Ez a bizottság állandó ellenőrzés alatt tartaná nemcsak az aradi piacot, de ennek a hatáskörébe tartoznék a közlélmezés minden kérdése, legyen annak szülőhelye akár a piac, akár valamely ipari műhely, akár valamely kereskedés. Szerény véleményem szerint a közlélmezés kérdése mindenesetre van olyan fontos, mint az, hogy a színházban előadhatják-e a „Pucér istennő” című malacságot, vagy sem. És ime, színügyi bizottságunk mégis van, közlélmezési pedig nincsen.

Ez volna nyers vonalakban a piaci válság megoldásának szerintem legalkalmasabb módja. A részleteket természetesen finoman ki kellene dolgozni úgy, hogy a város vásárló közönségének érdekei lehetőleg minél szélesebb méretekben védelmet nyerjenek. De ez már nem a piac Méray-Horvátjainak dolga. Próbálkozzék vele a város.

Kaszab Géza.

— Aztán tudná-e vagy jó tizenkettőt hegedülni azon a juhászon?

Gábor kocsisnak dévajul villant fel a szeme.

— Ha nemzetes uram parancsolja, akár huszonötöt is.

— Nono, fiam! Elég lesz abból tizenkettő is.

Gábor kocsis elmosolyodott. Amde, annál inkább elsavanyodott a juhszélénél, midőn felösmerte cimboráját, Kisder Pistát. Mindamellett Kisder Pista is inkább szeretett volna valahol a ráctőviskes nyomáson széledezni, midőn fülebe zudult gazdájának, a mezőbíró urnak a szava.

— A tatár vigyen el, he! Gyere már közelebb, Pista!

Dér István juhász köszönésfélét dörögött.

— Néked is, István . . . Persze, néked szabadjára áll a világ! Néked sehol sem tilalmas a határ. Hiszen, te a mezőbíró cselédje vagy.

— Nemzetes uram . . .

— Pista fiam, hogy a tatár vigyen el! Mondsz, én mit csináljak? Gazdád? A szegény mezőbíró . . .

— Nemzetes uram . . .

— Most, te csak hallgass! Midőn a mezőbíró cselédjei is zsványkodnak, hogy tartassam be másokkal a tilalmat?

— Nemzetes uram . . .

— Fiam! Ez nem becsületes eljárás. Azért csak annyit mondok, selyempuha itt ez a tilalmas pázsit. Nosza, hasalj bele.

— Nemzetes uram . . .

— Te pedig, Gábor fiam, az imént dicsekedtél karodnak az erősségével. Látom, rendes suhare az ostornyeled is? Nosza, hegedülj végig tizenkettőt István bátyádon.

Dér István juhász is, Gábor legény is ösmerték a nemzetes urat. Azért, bár kellettlen, a gyepre dobta bundáját Dér Pista. Gábor legény is nekifohászodott. Verejtékezett a homloka, midőn felgondolta, hogy most micsoda jeles embert kell felpalcázni. Mert Dér Pistánál „botosabb” ember nem került a határban. Keserveset sóhajtott a szegény Gábor. Haj, jaj! Hányszor veri még ezt vissza Dér Pista? Azért úgy számított Gábor, ha már muszáj ütni, ki-méli a juhászt.

Daróczy mezőbíró nem állotta szó nélkül:

— Ejnye, te Gábor . . .

Gábornak megborsózkodott a háta. Marokra szoritotta a pálcát. S bár ez a hetedik ütés „felért” a többi hattal, a nemzetes ur bizalmát eljászotta Gábor.

— Fiam, sohse boszantsd az embert . . .

Note, Pista! Azért is mutasd meg Gábornak, hogy az igazi hajdu fattyu miként forgatja a pálcát! Kelj fel, Pista. Dülj neki, Gábor!

Gábor kocsis szomorodottan hasalt a fűbe.

A juhász sem várta a további buzdítást. Ha nem szégyenli, még talán sirva fakadt volna Gábor? Amde — Daróczy mezőbíró —

Gábornak sem szánt hétnél többet, szeliden figyelemzett a mérges juhászt.

— Ejnye, fiam Pista! Te meg már tulságba is viszed . . .

A két magyar fogát sziva tapogatta a hátulját. Aggályosan várakoztak, mi kerekedik még ebből?

A nemzetes ur nem sokáig hallgatott:

— No! Tik ugyan kíváncsiak sem vagyatok. Azt se’ kérditek, miért érdemeltük mink ezt?

Dér Pista, a juhász dacosan vetette fel fejét.

— Többet nem tekergek a tilalmasban.

— A tatár vigyen el! Jól beszéltél Pista . . . De ez csak az egyik ok! Ebben a te Gábor cimborád nem volt részes. Gondolkozzál csak! Fiam Gábor segíts te is István bátyádnak . . . Mi is lehet az a másik ok?

— Nemzetes uram! Magam tudásával sohsem vétkeztem.

— Gábor! Gábor! Takarosabb embernek gondoltalak. Emlékezték-e még? Hát az én szemőkjuhom mit vétett néktek?

Zavarodottan tekintett össze a két ember. Szinte toporogtak a nemzetes ur nézésétől.

— Nemzetes uram . . .

— Pista fiam, nehogy megharagíts! Most is ég az orcád a hazudozástól.

— Nemzetes uram . . .

— Tudok mindent! Ösmerem azt a vértályogot, amék az én szemők juhomat megölte. István! A te kegyes bicskád volt az a

Wekerle Bécsben.

Sürgeti a kormány felmentését. — A válság eseményei

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, június 3.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután Bécsbe utazott és holnap kihallgatáson jelenik meg a király előtt. A helyzetet politikai körökben igen pesszimiztikusan ítélik meg és a legkomolyabb források szerint Wekerle holnap a királynál a válság tisztázását fogja sürgetni, mert az ügyvivő kabinet helyzete ma már tarthatatlanná vált.

A kibontakozási tervek ma is egymást kergették, de a félhivatalosok most is élénken tiltakoznak minden új kibontakozási terv ellen. Erdekes felemlíteni egy bécsi lapnak *Andrássy és Tisza István gróf közeledésére* vonatkozó hírét, melyre vonatkozólag alább egy megbízható cáfolatot közlünk.

A mai eseményekről és kombinációkról itt adunk tudósítást:

A kormány végleges felmentése?

Több oldalról jelentik, hogy a tegnapi minisztertanács határozata következtében *Wekerle miniszterelnök holnapi audienciáján a kabinet végleges felmentését fogja kérni*. Erre vonatkozólag egy fővárosi estilap esütörtöki száma így ír:

A Wekerle-kabinetnek a tegnapi minisztertanács volt a legutolsó érdemleges tanácskozása. A miniszterek mindenképp konstataáltak, hogy a kormánynak a kibontakozásra irányuló minden kísérletei kudarcot vallottak. Nincs más hátra, minthogy ez a kormány végleg távozzék helyéről. A minisztertanács el is határozta, hogy kérni fogja a királyt, hogy a kabinet tagjait a legrövidebb idő alatt mentse fel állásuktól. Ezután már csak fesztelen beszélgetés folyt a miniszterek között. *Wekerle* kijelentette, hogy *ő semmiféle jövő alakulásban nem kíván részt venni*. Neki elég volt a

vértályog! Fiam Gábor, te is segítettél a szemőket nyuzni. Látták... Élt a szemők, midőn nyakán felhasították a bőrt. Csak azután szurták agyon a szegény párat... Ösmerem a számításokat. Tik ugy gondolkoztatok, ha elsőbb felhasítjátok az eleven birkán a bőrt, én majd nem veszem észre a gyilkos szurás helyét. Legények, így volt? He!

— Nemzetes uram...

— Azért lefoghatnám bérétekből a szemők árárt. Le is csukathatnák bennötöket kegyetlen zsványásagotokért. Azonban ez egyszer megelégszem azzal is, hogy a szemők bőréért bőrtötökkel fizettetek.

— Nemzetes uram...

— Te pokolra való! Szóltál valamit?

— Nem?! Jobb is! Most még csak annyit mondok néked, Dér István! Te nyalka juhász! Iziben fordítsd ki ezt a nyáját. Amig élsz se felejtsd! Ezekon felül karikás ostonon is van nékem. Ovakodjál, nehogy valaha megcsattogtassam a hátadon.

Gábor legény szemsütve fészkelődött a kemény ülésen.

Bégettek a birkák. Sajnálták a kövér legelőt. Dér Pista juhász hergasztott fővel ballagott a nyáj után. Földön huzta kampós botját. Már virradt...

... Öreg Daróczi István mezőbíró szép magyar fejét melengetés aranyugarakkal ragyogta körül a felkelő nap.

politikából. *Darányi* hasonló értelemben nyilatkozott. *Apponyi* nagyon melankolikus volt és azt hangoztatta, hogy visszavonul Eberhardra. Csak *Kossuth* és *Andrássy* reménykednek és arra kérték *Wekerlet*, hogy tegyen előterjesztést a királynak az ő meghallgatásuk iránt. *Wekerle* kijelentette, hogy ezt az előterjesztést még megteszi, de azután nem avatkozik többé semmibe.

Kossuth és *Andrássy* külön-külön előterjesztést akarnak tenni a királynak. *Kossuth gazdasági* téren, *Andrássy pedig katonai* téren fog engedményeket kérni. Bécsben mindkét irányban a visszautasítás álláspontjára helyezkedtek. Mindazonáltal *Kossuth Ferencnek* több reménye van arra, mint *Andrássynak*, hogy meghallgatásra talál a királynál, mert neki van többsége, *Andrássynak* pedig nincs. Ennélfogva a függetlenségi párt joggal bizik abban, hogy *Kossuth* missziója sikerrel fog járni.

Hasonlóképen szól ez a jelentés is:

Wekerle miniszterelnök ma délután Bécsbe utazott. A miniszterelnök holnap tanácskozni fog *Aerenthal* külügyminiszterrel, s azután megjelenik kihallgatáson a királynál. A miniszterelnök — mint beavatott forrásból jelentik — ezuttal jelenteni fogja a királynak, hogy a kabinet inszolidaritása miatt *képtelen a kibontakozást véghez vinni*, ennek folytán kéri a kabinet végleges fölmentését. Ezután ajánlani fogja a királynak *Kossuth* és *Andrássy* kihallgatását. *Wekerle* szombatn hazautazik, ugyanakkor *Kossuth* és *Andrássy* Bécsbe megy, ahol vasárnap, vagy hétfőn jelennek meg külön-külön kihallgatáson a királynál.

Ezekkel szemben a félhivatalos Bud. Tud. ezt jelenti:

Néhány lapnak az a hire, mintha olyan új kibontakozási terv merült volna fel mely egy átmeneti kormány kinevezésén alapul, *nem felel meg a valóságnak*. Ilyen kibontakozási terv nincs, a *kormány új kibontakozási tervét* sem végleges, sem ideiglenes rendezés céljából *nem dolgozott ki* és az erről szóló hírek alaptalanok.

Döntés előtt.

A 67-es E. U. írja ma esti számában:

Okunk van hinni, hogy *Kossuth* Ferenc maga sem bizik olyan sikerben, mely a függetlenségi párt kizárólagos kormányrajutását jelentené. *Kossuthnak* alkalma lesz megtudni a király álláspontját, talán bizonyos irányban *elhatározását* is. Ennek következtében *Kossuthnak* is el kell határoznia magát vagy a harca, vagy a koalíciós pártokkal való megegyezésre, kivéve természetesen azt az eshetőséget, hogy a király hozzájárul egy függetlenségi kormány alakításához. Ma délben *Justh* Gyula volt *Kossuthnál* és hosszabb ideig tanácskozott vele. Tanácskozásuk a miniszter audienciájával van összefüggésben.

A király programja.

„A Nap” írja: A most következő audiencián a király tudatni fogja a miniszterekkel végleges elhatározását, mely a következő:

1. Az uralkodó mereven ragaszkodik ahhoz, hogy a válság legelső elintézendő kérdése az *általános egyenlő választói jog*.

2. Amig ez nincs elintézve, a király nem enged semmi más kérdést, mely a rendes állami szükségletek keretein kívül esik, felszínre jutni.

3. *Dezignált miniszterelnök: Andrássy Gyula*, kinek köteleessége lesz a mai többséggel megalkotni a választóreformot, amelynek nemcsak valóban egyenlőnek és általánosnak, de részben tükösnak is kell lenni.

Andrássy és Tisza.

A N. Fr. Presse mai száma budapesti forrásból azt jelenti, hogy az utóbbi időben *Andrássy Gyula* gróf és *Tisza István* gróf között *jelentékeny közeledés történt*. *Andrássy* és *Tisza* — írja a bécsi lap — ma igen sok kérdésben teljes megegyezésben van és a két politikus között gyakran folynak tanácskozások. Az említett lap arról a kissé hihetetlen hírről is beszámol, hogy *Tisza* tárcát vállalna egy esetleges *Andrássy-kabinetben*.

E hirre vonatkozólag éjjel megbízható helyről a következőket kaptuk:

A bécsi lap hire nem felel meg a valóságnak. *Tisza* álláspontját e kérdésben bizalmas barátai jól ismerik. A geszti gróf mindig hangsúlyozta, hogy a helyzet kibonyolítására csak a jelenlegi koalíció van hivatva. Arra a kérdésre, melyet *illetékes* helyen hozzántézték, hogy vajjon hajlandó lenne-e az aktív politikában részt venni, kijelentette ő, hogy *minden a programtól és a meghívás módjától függ*. Ilyen program azonban még nem létezik. *Andrássy* és *Tisza* ma csak egy politikai kérdésben, a választóreform kérdésében értenek egyet. Más tekintetekben politikájuk nem egyező.

(Ezt a hírt fővárosi tudósítónktól kaptuk. Lapunk más helyén közöljük *Tisza* gróf egy ma Aradon járt bizalmasának hasonló tartalmu igen érdekes nyilatkozatát).

Honmentő tervek.

Az az ötvenezer korona, amit három éve *Méray-Horváth* Károly a paktum tervéért kapott, csalogató példa. Nemesak ő próbálkozott újabb kibontakozási tervvel, de kivüle is egész sor mindenféle ember kopogtatott be *Kossuth* Ferenchez, s nyújtott át neki „szenzációs” terveket, melyekkel megoldhatja a válságot. A tegnapi minisztertanácson *Kossuth* elő is terjesztette az átiratokat, leveleket, memorandumokat és egyéb írásműveket, melyeket az elmúlt hónapban kapott. Az egyik magántudós tanácsa fejében azt kívánja, hogy terve végrehajtásánál *vegyék be őt is a kabinetbe*. A levél felolvasásánál *Wekerle Sándor* vigan felkiáltott:

— Habemus papam! Végre van miniszterelnökünk!

Természetes azonban, hogy a sokféle terv közül egy sem akadt, amelyiket keresztül lehetne vinni.

Megint a fuzió.

Egy előkelő politikus — mint Bécsből jelentik — a magyar válságról a következőképpen nyilatkozott:

— A különböző kibontakozási tervek, melyek a válság folyamán felmerültek, majd egy, majd más okból kivihetetleneknek bizonyultak s mindig vissza kell térni ahhoz a gondolat-hoz, hogy *fuzió útján a mostani koalíciós pártokat új programmal új párttá kell egyesíteni*. Minden arra mutat, hogy Magyarországon olyan kivezető utat keresnek, mely lehetővé teszi a válság békés megoldását. Annak a konfliktusnak ismétlődését, mely 1905-ben volt, bizonyára senki sem kívánja Magyarországon. Ugyanez a kívánság Bécsben is, ahol teljes határozottsággal perhorresztálják az alkotmány-

ellenes experimentumokat. Itt élénken sajnálják, hogy alig másfél évvel a gazdasági kiegyezés életbe lépése után pénzügypolitikai téren újult differenciák támadtak és különösen a miatt van panasz, hogy 1907-ben nem szabályozták a bankkérdést is. Ezzel a megoldással még fontos kérdések, különösen pedig a fontos katonai problémák háttérbe szorulnak.

A szabadkai gyilkosság.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

A Haverdáné meggyilkolása nyomán támadt nagy bűnpörben már két vizsgálóbíró, a szabadkai és a budapesti is folytatja a nyomozást, illetve a vizsgálatot és az újabb kihallgatások arra engednek következtetni, hogy a szabadkai törvényszék fogházának ebben a bűnyűben letartóztatott mind a négy lakója bűnös.

A legújabb kihallgatások, különösen Vojthára és Klein Lipótra nézve hoztak terhelő adatokat, amelyek bűnösségük mellett szólnak. A vizsgálóbíró előtt Haverda Mariska szenzációs vallomást tett, amely a gyilkosság előkészítésében játszott szerepét tisztázza.

A nagy bűnpör legújabb fejleményeiről az alábbiakban ad számot tudósítónk:

Vojtha Antal bűnei.

A nyomozó hatóság most Vojtha Antal multban viselt dolgairól szerez információkat és nagyon furesa dolgok jutottak a nyomozó hatóság tudomására.

A volt katonatiszt viharos multjáról irtunk már, amióta Vojtha egyik főszereplője a Haverda-féle bűnyűgyi regénynek. Most Vojtha hódmezővásárhelyi ügyeiről derítettek ki rendkívül kompromittáló dolgokat.

Hódmezővásárhelyen két évvel ezelőtt Vojtha Antal rokonai révén rendőrfogalmazó lett. A különben éles eszű, tehetséges ember hamar összeköttetéseket teremtett magának és ezeket az összeköttetéseket ki is tudta használni.

Alig melegegett meg új állásában a rendőrfogalmazó, megkezdte apróbb-nagyobb panamáit. Különös előszeretettel sarcolta a kávéházak és a nyilvános mulatóhelyek tulajdonosait, akiktől igen nagy pénzügyösszegeket keresett. Nem volt egy cseppet sem válogató és ha pénzszerzésről volt szó, a legnagyobb vakmerőségekre vetemedett.

Legszokottabb zsarolási módja volt, hogy éjszaka néhány perccel a záróra után, amikor el sem küldhette a kávé az összes vendégeit, bement a kávéházba. A kávé persze megijedt, hogy a záróra utáni nyitvatartás miatt most baja lesz és fizetett, mint a köles. Volt olyan éjszaka, hogy 150—200 koronához jutott ilyen módon a tisztakezü rendőrtiszt.

A fogalmazó ur barátja.

A fogságba került rendőrtisztról mindezeket nyíltan beszélnek, de a vásárhelyi rendőrségen arról is tudnak, hogy Vojtha nem átalotta gazemberekkel is szövetkezni, ha pénzt akart szerezni. Megtörtént, hogy bűnös embereket futni engedett, ha a rablott zsákmányon osztozkodni lehetett.

Egy ízben egy külföldi szélhámossal lépett szövetségre. Ez az ember Stettinben két évet ült hamis kártyázás miatt és amint a börtönből kiszabadult, folytatta világkörüli utját, miközben minden kínálkozó alkalmat fölhasznált, hogy érvényesíthesse a hamis kártyázás terén szerzett kiváló ismereteit.

A sors Hódmezővásárhelyre vetette ezt a fegyházviselt embert és az első, akivel ott ösz-

szebarátkozott, az Vojtha Antal, a rendőrfogalmazó volt. A két egymáshoz illő ember összeszövetkezett a hódmezővásárhelyi uri kaszinó kártyakodolóinak kizsebelésére és a manőver sikerrel is járt.

Vojtha úgy mutatta be barátját, mint debreceni gazdag ékszerészt, akit a kaszinóbeli társaság be is fogadott, sőt sikerült összehozni kártyapartit is. A gazdag ékszerész ottidőzése alatt a fogalmazó segítségével sikerült néhány társaságot utolsó fillérig megkoppasztani.

Mindezek köztudomású dolgok. Hódmezővásárhelyen és tudott némely esetéről Vojthának főnöke, Szalay József dr. főkapitány is, aki azonban sokra tartotta nyomozó talentumát és csak amikor már hivatalbeli elkezélesek is eszközölt, akkor távolították el a hivatalból.

Ekkor ment aztán az államrendőrséghez detektívnek, majd a postatanfolyamra, amelynek hallgatója volt egész addig, amíg el nem fogták a gyilkosságra való fölbujtás gyanújában.

Klein Lipót a táblán.

Klein Pál Lipótnak, a bűnös bankárnak előzetes letartóztatása ellen tudvalevőleg védője, Rendes Miklós dr. budapesti ügyvéd föllebbezést adott be, a vádtanács azonban helybenhagyta a vizsgálóbíró intézkedését.

A védő erre az ítéletáblához fordult fölfolyamodásával. A szegedi tábla tanácsa ma foglalkozott a felfolyamodással és ennek elutasításával az előzetes letartóztatást föntartotta.

A tábla döntését holnap közlik Klein Pál Lipóttal.

Ki adta a pisztolyra a pénzt?

Amikor Jánossy Aladár a fogházban megtört és szenzációs vallomását megtette, akkor többek között vallotta, hogy azt a Browning pisztolyt, amelylyel Haverdánét megölték, Vojtha pénzén vették. Vojtha adott 40 koronát Haverda Mariskának, hogy vétessen revolvert érte; Mariska ezt a pénzt adta neki és ő ezen a pénzen vett pisztolyt az egyik dob-utcai ószeresnél.

Haverda Mariska elismerte, hogy kapott 40 koronát Vojthától, de ezen a pénzen zálogcédulait hosszabbította meg, de azt tagadja, hogy a pisztolyvásárlásról szó is lett volna.

Vojtha Antal tagadja, hogy egyáltalán pénzt adott volna Mariskának. Mivel Mariska is, Jánossy is állították, hogy akkoriban nagyobb összegű pénze volt Vojthának, elismerte, hogy egy vásárhelyi bankból fölvevett 150 koronát, de abból 143 koronát fizetett a postáskaszinóbeli kártyaadósságaira és így ő nem adhatott pénzt a revolverre.

A nyomozás során azonban alapos gyanu merült föl, hogy Vojthának abban az időben mégis volt pénze, mert akkoriban járt egyik nőrokonánál, akinek a látogatás idejében eltűnt egy százakat érő ékszere. Nem lehetetlen, hogy ez az ékszer is a Vojtha bűnlajstromát gyarapítja. Azonban a Browning-revolverre nézve más érdekes komplikáció is állott be. Jánossy ugyanis azt vallotta, hogy a revolvert a Dob-utcában vette egy Kohn nevű ószeresnél. Fővárosi lapok azonban megállapították, hogy a Dob-utcában két ószeres tart Brownigokat, de egyiket sem hívják Kohnnak. Erre Jánossy megjegyezte, hogy a névre már nem emlékszik, de tudja, hol van az üzlet és azt is, hogy két elárúsító volt benne.

A vizsgálóbíró elhatározta, hogy Jánossyt felhozza Budapestre, megkeresi vele az ószerest, ahol a Browningot vásárolta és Vojthával is szembesíti.

Haverda Mariska vallomása.

Szabadkáról telefonálják:

A Haverda-ügyben szenzációs fordulást állott be. Ma a vizsgálóbíró kihallgatta Haverda Mariskát, akivel ugyan még nem közölte, hogy Jánossy bevallotta tettét, azonban csupa oly részletre vonatkozólag kérdezte, a melyet Jánossy vallomásából tudott meg. Ezeknek sulya alatt Haverda Mariska ma egészen határozottan kijelentette:

— Nem tagadom, hogy mondtam Jánossynak többször, hogy meg kellene ölni az édesanyámat, azonban én ezt sohasem mondtam oly szándékkal, hogy Jánossy a tettet tényleg kövesse is el. Lelkiállapotomból magyarázható ez. Azt azonban szintén tudtam, hogy Jánossy gyakran jár Szabadkára és elhatározott terve óhajtsomat keresztülvinni. Mariska egyebet nem mondott.

Épeszűek-e a gyanúsítottak?

Minden főbenjáró bűnyűben a vizsgálat során megvizsgálják a gyanúsítottak elméleti állapotát, mert az egész vizsgálatot nagyban befolyásolja, hogy épeszűek-e a gyanúsítottak, vagy nem.

Winckler István dr. kir. ügyész indítványt tett a vizsgálóbírónak, hogy vizsgálta meg a vizsgálati foglyok elméleti állapotát.

Costán Miklós dr. vizsgálóbíró helyet adott az indítványnak és elrendelte, hogy a törvényszéki orvosok vizsgálják meg Haverda Mariska, Jánossy Aladár és Vojtha Antal elméleti állapotát.

Ez a vizsgálat, amelyet Barta Antal dr. és Váti Dezső dr. törvényszéki orvosok tartanak, legalább harminc napig tart és így már csak ezért sem lehetséges, hogy ez a monstre bűnyű a júniusi esküdtzéki ciklusban főtárgyalás alá jöhessen.

Szembesítették Vojthát.

Szabadkáról táviratozzák: A vizsgálóbíró ma délelőtt szembesítette Miklósi István hüvösvölgyi csőzt Vojtha Antallal, aki rögtön megismerte Vojthát, kijelentve, hogy ő próbálta Jánossyval együtt a revolvert. Ráismert a revolverre is. Vojtha konokul tagadja, hogy a csőzt valaha is látta és ezt a csőz szemébe is mondta.

Egy érdekes tanuvallomás.

Budapesti tudósítónk jelenti: A szabadkai törvényszék vizsgálóbírójának kérésére Székely Lajos budapesti vizsgálóbíró ma délelőtt kihallgatta az Erzsébet- és Terézvárosi takarékpénztár m. sz. titkárát, Báró Ármint, mint tanút arra a körülményre, hogy ez év márciusában járt e Jánossy és Vojtha Szabadkán. Báró ezeket mondta:

A gyilkosság napján este a Royal-kávéházban ült feleségével, mikor Klein Pál Lipót telefonált neki, hogy közölje Haverda Mariskával a szabadkai hírt. Ő átment Budára, de Haverdát már nem találta otthon. Másnap merő kíváncsiságból Kleinnel együtt átment Szabadkára.

További kérdésekre elmondta a tanu, hogy március 25-én este feleségével és sógornőjével kiment a keleti pályaudvarra, mert sógorát, egy szabadkai pénzügynököt várta. Ott találkozott Haverda Mariskával. Megkérdezte, mit csinál ott. Jarmatzkyné elmondta, hogy híreket vár Szabadkáról, mert jön Vojtha. Elmondta azt is, hogy Jánossy is kijön az állomáshoz, mert találkozójuk van. A tanu ezután elvált Haverda Mariskától és a megérkezett só-

gorával annak lakására ment. Onnan továbbmenve, villamosra ült. Itt ismét találkozott Haverda Mariskával, aki Jánossyval volt. Jarmatzkyné ez alkalommal megjegyezte, hogy Vojtha megjött és meg is mutatta a villamosról, amint az aszfalton ballagott be a városba a keleti pályaudvarról.

Tisza gróf bizalmasa Aradon.

Beszélgetés a királyi kihallgatásról.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Tisza István gróf egyik legbensőbb intimusa, a nagyváradi és biharmegyei hatvanhetes párt vezérembere, ma Aradon járt. Tisza bizalmasával, aki az aradmegyei alispán és több városi főtisztviselő társaságában tartózkodott, az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott. Szóba került Tisza gróf legutóbbi kihallgatása is, amelyről Tisza tudvalevőleg minden információt megtagadott és a melyről a legkülönbözőbb kombinációk keltek szárnyra.

— A sok találgatás, — mondotta — amelyek a lapokban Tisza gróf kihallgatásával kapcsolatban megjelentek, mind téves alapon nyugszanak. Tudni kell Tisza grófnak azt a sarkalatos elvét, amelyet a parlamentarizmus és az alkotmányos rend alapvető tételének tart, hogy a kormányzattal csak a többségi pártot lehet megbízni. Mivel ez az alkotmányos kibontakozás egyetlen eszköze, Tisza gróf azt ajánlotta a koronának, hogy a jelenlegi többségből nevezze ki az új kormányt. Tisza ez ellen az alkotmányos érv ellen nem vét, azonban annyit kijelentett a kihallgatáson, ha a jelenlegi többségi párt nagyobb megrázkódtatás nélkül nem tudja a kibontakozást megteremteni, esetleg hatvanhetes alapon lehetne kísérletet tenni.

— Nem szándékozik a gróf kilépni az aktív politika terére? — kérdezte munkatársunk.

A válasz kitérő volt.

— A függetlenségi párt — mondotta Tisza hiva — vörös posztó Bécs szemében. Egyáltalában nem lehet remélni, hogy 48-as firma alatt valami engedményt tudjunk kiesikarni. A nemzetet pedig egy második küzdelembe nem lehet belevinni. *Egyedül hatvanhetes alapon álló párt remélhetőné, hogy bizonyos koncessiókat tudna kipróbálni.* A hatvanhetes párttal Bécs szimpatizál és tőle nehezebben áll módjában valamit megtagadni. Arra a kérdésre, hogy Tisza gróf szándékozik-e részt venni jövőben az aktív politikában? — csak az a válaszom, hogy teljes meggyőződésből állithatom: Tisza politikája és egyénisége az országban mindenütt rokonszenves és politikája bámulatosan hódít Aradmegyében is, amiről Dálnoki Nagy Lajos alispán urral folytatott beszélgetésem győzött meg. Ez mindenesetre idők jele és következtetést lehet belőle levonni az ország hangulatára. Mindazonáltal ismétlem, hogy Tisza gróf nézete szerint a kibontakozást csak egy olyan kormány old-

hatja meg, a mely a széthuzó politikával szemben egységes programon áll és a parlamentarizmus elemi feltételeinek megfelelőleg a többségből alakul meg. Tisza gróf ezidő szerint nem politizál. Most Antal Gábor püspök ünneplésére utazott, ahonnan ugrai birtokára tér vissza. Hogy mit hoz a jövő, azt nem lehet tudni. *Minden Kossuth kezeiben van, az ő erélyétől és jövőendő magatartásától függ az ország sorsa.*

Angol uri divat.

Divatlevél.

London, június 1.

Uj jelszavak, új formák hirdetésével kezdődött a tavaszi idény. A Westend előkelő divatcégei által tervezett divatforradalom, melynek célja az volt, hogy az utóbbi évek divata hirtelen, minden átmenet nélkül kizárólag angol irányzatú legyen, nem sikerült teljesen. Ugyan a derékban szűk kabátok a jó izlésű közönségre már bántóan hatottak, de viszont bármily egyszerű divat kerül is uralomra, az öltözködés különcei mindig módot fognak találni arra, hogy ruházatukkal feltűnést keltsenek. Tagadhatatlan, hogy a derékban mérsékeltlen testhez álló kabátokban az alak előnyösen érvényesül, de ennek túlzásba vitele már izléstelenség. Elérkeztünk tehát a karesu divat alkonyához, de a várva-várt bő ruhák helyett szemnek tetszetősebb lesz a most hódító útjára induló új nyári divat.

Az új divatu zakkók szabása egyenes esést mutat és csak mintegy a letűnt divat emlékeül, a derék táján némi hajlékonyság észlelhető. A kabátok kihajlása és a gallér az eddiginél keskenyebb, de a hosszukás formát megtartották. Nemesak a zakkó, de a felöltő és zsaket is külső szivarzsebbel készül, mely természetesen azért nem szivar, hanem az ing alapszínéhez hasonló zsebkendő viselésére szolgál. A zakkónál és felöltőnél divatban maradt a hátközépen levő hosszú nyílás. A mellények a mély kivágás folytán sűrű gomibokkal készülnek. A nadrágok szárban már nem oly túlbőve és a flannelnadrágokat kivéve, az ismert „gigerli-felbajtás” is elmarad. Az utazáshoz használt cheviot-zakkó kétsoros formában, hosszukás kihajlással, két gombra gombolhatóan készül. A nyári felöltő az eddiginél rövidebb formában divatos; e célra legalkalmasabbak a világos „Homespun” szövetek.

A nyári divat uralkodószíne a szürke, mely ezuttal rendkívül sok arnyalatban jött forgalomba. Az angol szövetgyárosok törekvése ugyan arra irányul, hogy a közönséggel más színeket is megkedveltessen, miáltal egyeseknek több ruhára volna szükségük, tekintve, hogy egy szín sem közelíti meg praktikuság szempontjából a szürkét. Néhány évvel ezelőtt nagy nehézségek után sikerült a zöld színt divatba hozni, de már fél év múlva átvette az uralmat a barna, amely azonban rövid két év után teljesen unottá vált és így e célra egyéb alkalmas szín hiányában ismét a szürke lett a fő divatszín. A kék és fekete öltözékek, melyek mindig elegánsak, szín tekintetében, a divatnak kevésbé vannak alávetve és ruhátarunkból sohasem hiányozhatnak. Fáradságot és költséget nem kímélve folynak a kísérletezések új divatszínek létrehozása iránt és elárulhatom a kulisszatitkot, hogy már rövidesen új divatszín fog feltűnni.

A mostani forró nyári napok aktuálisává teszi azt a kérdést, hogy mi a legkönnyebb nyári öltözék. A vászonruhán kívül, mely utcai öltözéknek egyáltalán nem alkalmas, a lüszterruhák viselése nagyon elterjedt. Tényleg a lüszter könnyű

viselet, de csak árnyékban kellemes, ellenben a nap forró sugarait nem fogja fel, sőt még perzselőbben továbbítja testünkhöz. A jól öltözködő urközönség igényei mindig fokozódnak, de ezzel a kitünően vezetett angol gyárak lépést is tartanak. Végre az idén sikerült oly könnyű szöveteket gyártani, amelyekből készült ruhák nemcsak a formát tartják meg, de a nyersselyemnél és a lüszternél is sokkal könnyebbek. A szövetbe szőtt selyemszálak ez izléses öltözék hatását nagyban emelik.

Az elegánsan öltözködő angol gentleman bármily hiva legyen is a mindig uralkodó divatnak, a megszokott derékvágású kabátjairól nem mond le. Mig nálunk az általános viselet a zakkó, addig Londonban még nyáron is nagyobb számban zsakketeket láthatunk és így a divatszínnek a kabátokon is érvényesülnék. A mostani divatszín a derékvágású kabátokra is kedvező és valóban, a mostani idény rendkívül elegáns öltözékeket hozott divatba. A nyári divat legelegánsabb öltözéke a galambszürke redingót, mely egysoros formában, nem gombolható, hosszukás kihajlással és külső szivarzsebbel készül. Ennek az öltönynek kiegészítője ugyanoly színű nemezkalap, jóformájú sárga cipő és világosszínű kamasni.

Ötvenezet korona egy csókért.

Az öreg Don-Juan szerelme.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, június 3.

Igen sokszor megírták már ugyan, hogy nálunk, akárcsak Amerikában, minden célt és minden érzelmet első sorban a pénz ural: de olyan beszédes példáról, mint a milyen az alábbi kis esőktörténet: még sem esik minden nap szó.

Még mult évi december hó 23-án történt, hogy egy H. Sámuel nevű budapesti többszörös háziur, látogatást tett S. Benő nevű ismerősénél. S. azonban nem volt otthon és helyette felesége fogadta H-t, még pedig lebilincselően nyájas mosolylyal. A lebilincselő mosoly olyan mély hatást gyakorolt H. Sámuel öregedő szívére, hogy hirtelen átölelte az asszonyt és *hatalmas csókot nyomott ifjuságtól duzzadó piros ajkára . . .* Az asszony segélyért kiáltott, de a házban épen akkor nem volt senki, ami még jobban felbátorította az öreg Don Juant és újra át akarta ölelni az asszonyt. Epen javában folyt a dulakodás, amikor mentő angyal érkezett, még pedig a fiatal asszony harcias anyósának a képében. Az anyós gyorsan átlátva a helyzetet, hirtelen seprőt ragadott és egy perc alatt kiséprőzte az erőszakos udvarlót.

Csakhamar hazaérkezett a férj is, akinek a szokásos kiszinezéssel és művészi gesztikulációk kíséretében beszélték el a történetet. A férj azonban egyáltalában nem mutatkozott féltékeny Otellónak és a történet befejezése után teljes hidegvérrel csak ennyit kért:

— Das ist alles? — Ez az egész?

Miután pedig igenlő feleletet kapott, nyugodtan magára vette felöltőjét és kalapját, azután indult egyenesen egy jó nevű ügyvédhez.

Ennek az ügyvédi látogatásnak aztán az lett a következménye, hogy a jőnevű ügyvéd ötvenezet koronányi kártérítést indított az erőszakkal csókolódzó háziur ellen, még pedig S. Benő „férfiúi becsületének” amegsértése címen. Hogy némiképen az asszonyi becsület is

veszélyben forgott annak idején: arról az ügyvédi beadványban egy szó sincs.

Mára volt kitűzve az első napi tárgyalás az V. kerületi járásbírósnál, de a csokolódzó háziúr — mint fővárosi tudósítónk jelenti — előterjesztéssel élt, hogy rövid idő múlva módjában lesz teljes mentő bizonyítékokat felhozni, mire a tárgyalást elhalasztották.

Most az egész Lipótváros kíváncsian várja a következményeket és a — mentő bizonyítékokat.

Az ujaradi termelők veresége.

A tanács megtöri a bojkottot.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Az ujaradiak oknélküli nyakassága már is megtermette a maga jó gyümölcsét is. A piac ellátása a jelenben sem szenved hiányt, de a saját kövérségüktől és jómódjuktól elkapott ujaradi termelők erélyesebb lépésekre sarkentik az aradi gazdálkodókat és magát a tanácsot is.

Nem lesznek egyedüli urai többé az aradi aranybányának, a zöldségpiacnak és nem ők fogják diktálni, vajjon kinek az arca nyerte meg tettségüket és eszerint engedik meg, hogy a hus mellé salátát is ehessék.

A város, mely évtizedekig ontotta Ujaradra az aranyat, végre sarkán áll és kimondja a jelszót, hogy *Arad az aradiaké*. A tanács a piaci bojkott hatástalanra tételére máris kész tervvel rendelkezik, melynek megvalósítását a közönség a legnagyobb nyugalommal várhatja. Ennek a részleteit természetesen ebben az órában nyilvánosságra nem hozhatjuk. De ismerjük a tervet s elmondhatjuk, hogy nem az ujaradiak gögös ballépésének következtében keletkezett, sebbel-lobbal összetákolt akcióról van szó. Néhány nap múlva annyi élelmicikk lesz az aradi piacon, hogy azok a kofák sem fognak az ujaradi kalarábé-krözusoknál vásárolni, akik most, hogy érzik a helyzet fonák voltát, gomba módra szaporodtak el.

De ez csak az első lépés. Az első visszavágás arra a hihetetlen terrorizmusra, melyet néhány gazdag sváb asszony akar egy akkora várossal éreztetni, mint Arad. Céltudatos és most már fel nem tartóztatható és el nem téríthető kertészgazdasági politikával kifogja teljesen szorítani a város az idejű termés következtében a felgyülemlett zöldségszagtól elbódult ujaradiakat. A legmesszebb menő támogatással, minden eszköz igénybevételével gondoskodik arról, hogy a városi földek egy tekintélyes részén kertgazdaság létesüljön. Már a június havi közgyűlés előtt tizenkét vagy tizenöt olyan kérvény lesz, melyek benyújtói kötelezik magukat arra, hogy hosszabb lejáratu bérleti szerződés fejében intenzív konyhakertészettel foglalkoznak.

A múlt év augusztus havában megkötött bérleti szerződéseket most revideálják. Még pedig abból a célból, hogy megállapítsák, vajjon az a huszonöt-harminc bérlő, aki kötelezte magát kertgazdaságra, eleget tesz-e

kötelezettségének. Ha nem tartotta volna be a szerződésben kikötött és erre vonatkozó feltételeket, a tanács azonnal felbontja a szerződést, érvénytelennek jelenti ki és kiteszi a bérletből.

Teljes erővel, a legszélesebb méderben fog megindulni a kertgazdaság Aradon. Néhány hónap múlva tapasztalni fogják az ujaradi diktátorok, hogy maguk alatt fűrészelték azt az ágat, melynek törzse az aradi szüiz talajból szivta telhetetlen mohósággal nemesak az éltető, de hizlaló nedvet is.

Az aradi piac.

Ma már tetemesen megnagyobbodott hozattal mellett indult meg a vásárlás a zöldségpiacra, a mely egy-két nap múlva kiheveri teljesen azt a csapást, melyet az ujaradi termelők akartak reája mérni. Az áru, a melyet kishentmiklósiak és más falvak lakói hoznak, éppen olyan minőségű, mint az ujaradi. Az árak ismét csökkentek, ha bár még mindig elég magasak, de ezt az abnormális helyzet okozza. A kofák száma tudniillik egyszerre megszapordott és most ezek garázdálkodnak a piacon. Ezek a helyzet-uzsorások pedig azért szabnak magas árakat, mert tulajdonképpen nem is a piac az igazi területük. Ha ott három-négyszáz százalék haszonnal tud adhat az áruján, akkor eladja, ha nem akad elég kövér hal a horogra, ha inkább Ujaradra gyalogol a piacon vásárolni nem tudó háziasszony, akkor sem esik kétségbe a nagyságos kofaasszony. Felesap házalónak. A piszkos gyermekkosci, az áruraktár ott látható a külvárosok utcáin egész nap. Házról-házra járnak a kekesi cigányasszonyok, akiknek férje ilyenkor téglát vet s így a házatája felé sem néz egész naphosszat. Minden házat felkeres és a nap minden órájában talál vevőt, aki a nagy távolság miatt, mely őt a piactól elválasztja, nem a termelőtől vásárol, hanem inkább drágábban fizet s a kofa zsebeit tömi.

Itt kell megemlítenünk azt is, hogy magok a bevásárló urinők is igen megkönnyítik azt, hogy a kofák kihasználják a kedvező helyzetet. Szemtanutól hallottuk az alábbi jellemző esetet:

Egy urinő alkudott a Tököli-téri piacon három pár csirkére. Nem tudott megegyezni az elárusítóval. Éppen távozni akart a galamb nagyságú jószág párjáért két korona 80 fillért kérő sváb asszonytól, mikor egy kofa lépett oda és szintén alkudni kezdett a csirkékre. De nemesak a három párra, hanem valamennyi csirkéjét meg akarta és meg is vette az árúnőnek. Az uriasszony, aki tudta, hogy elővételi tilalom van reggel nyolc óráig, ahelyett, hogy rendőrt hívott volna, félreállott és két perc múlva busás haszonnal vette meg a kofától ugyanazon csirkéket, melyeket előbb direkt a termelőtől szerezhetett volna meg. Az esetet elbeszélő szemtanu figyelmeztette a rendőrt a dologra és a kofa ellen megindították az eljárást.

Ma már Ujaradon is emelkedtek az árak, mert mint említettük a viszontelárusítók száma feltűnően megnőtt.

A rendőrség hivatalos jegyzése szerint az aradi piacon a következő árakat fizették:

Saláta egy fej 2—4 fillér, kalarábé 6—10 fejenként 20 fillér, borsó literje 50—60 fillér, kelkáposzta 4—8 fillér, tök 120—150 fillér, retek két csomója 6—8 fillér, spárga egy csomója 40—50 fillér, ugorka 8—30 fillér, spenót kilogramja 50 fillér, sóska 2—4 fillér.

Az ujaradi árjegyzék így fest: saláta három darab két fillér, kalarábé 15—20 darab 20 fillér, borsó literje 40—50 fillér, kelkáposzta két fillér, tök 80—150 fillér, retek két csomója 4 fillér, spárga 36—40 fillér, ugorka 4—20 fillér, spenót kilója 40 fillér, sóska két fillér.

Az ujaradi piac forgalma.

Az ujaradi piac ma reggel is igen élénk volt. A termelő asszonyok ma is alig hozták át áruikat Aradra, hanem majdnem mindnyájan az ottani piacon értékesítették termelésüket. Aradról ma is igen sokan mentek át. A nagyvásárlókon, vendéglősökön kívül igen sok magános asszony volt kint és úgy látszik, több aradi család naponta kiküldi cselédjét a zöldségfélék, különösen az ujdonságok beszerzésére. Már kora reggel igen sok kofa ment ki Aradról, akik azután családtagjaik segítségével adták el az ott bevásárolt árut — persze drágábban — az aradi piacon. Itt ma is csak kevés termelőt lehetett látni, ellenben majdnem háromszor annyi kofa volt, mint azelőtt. A környékről is jöttek kofák Aradra, de ezek inkább tejet, turót, tojást és nem zöldségféléket árultak.

Az aradi piac természetesen ma is jóval drágább volt az ujaradinál. Ujdonságokat alig lehetett kapni, de a kalarábé, saláta ára is majdnem kétszerese volt az ujaradi áraknak.

A bojkott.

Az ujaradi termelők még nem álltak el attól a szándékuktól, hogy az ujaradi piacot állandósítsák és amennyire csak lehet, távolmaradnak az aradi piacról. Különösen a tehetősebb német asszonyok veszik szigorúan a bojkottot és ők buzdítják kitartásra a többieket is, akik pedig már hajlandók volnának Aradra jönni. Sokan azt is mondják, hogy inkább odaadják áruikat a disznóknak, de az aradi piacra nem hozzák.

Schäffer Béla ujaradi főszolgabíró ma a bojkottról ezeket mondta munkatársunknak:

— Ma már, ha nem is sokan, de a tegnapiaknál többen mentek át az aradi piacra az ujaradi termelők. Magam is ismételve kijelentettem a termelőknek, hogy nem tartom helyesnek az aradi piac bojkottálását, mert ezzel utóvégre a mai igen nagy termelés mellett önmaguknak is ártani fognak. Ezt már többen be is látják, de véleményem szerint a dolog békés megoldásáért az aradiaknak is tenniük kell valamit. Szerintem nem a termelők, de a kofák a hibásak. A termelő, aki egész évben fáradozik, jogot tarthat arra, hogy áruját előnyösen értékesítse. Hogy pedig ezzel a fogyasztó közönség érdekei se károsodjanak, arra is van mód. A mai elővételi tilalom helyett úgy kellene szabályozni a piacot, hogy válasszák külön a zöldségpiacot a tojás-, tej- és más élelmiciktől és mivel a zöldségben nagyon nagy a termés, annak vásárlását egyáltalában ne korlátozzák, míg más élelmicikéknél, melyekben kisebb a kínálat, legyen valami korlátozás az elővásárlás ellen, de olyan, hogy azért ne tegye lehetővé a nagyobb mennyiségben való beszerzést.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Előadás a nőtisztviselők egyesületében. Vasárnap délután 3 órakor Keszler Károly, tanítóképző intézeti tanár előadást fog tartani „Modern áramlatok” címen a Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében. Az előadást vita követi, melyben mindenki részt vehet. Belépés díjtalan.

Elismert legjobb szabásu
női blousok, vászon costümekek, jupponok

Radó Gyula

női felöltő áruháza Arad,

2145

Andrássy-tér (Minorita-palotával szemben.)

Junius Lén

életbe lép az új bortörvény!

Bornyilvántartási

könyvek

füzetek és nyomtatványok jutányos árban kaphatók

Pichler Sándor

papíros, írószér és üzleti könyv raktárában

Arad, Szabadság-tér 1.

Telefon 308. sz. 247

Pénzkölcsönöket
jelzálogra, váltóra és
tisztviselők részére

legelőnyösebb feltételek mellett
rövid idő alatt 2049

kieszközöl

Rónai Ödön

bankbizományi irodája

Arad, Kölcsey-utca 3. sz.

Figyelem!

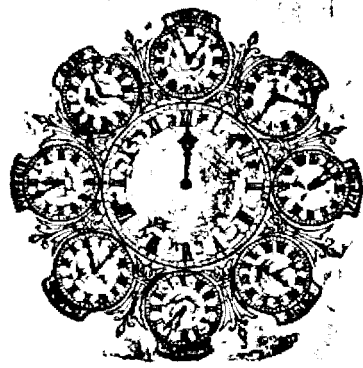
Hol lehet olcsón órákat venni és jól javíttatni? Csakis

VÁRADY JÁNOS órásnál

Arad, Boros Béni-tér 16. sz. a.

(Vanicek-ház.)

2072

ahol egyszersmind zálogcédulákat
tört arany- és ezüst árut legmagasabb ár mellett veszek és átcserelek.

Engelhardt-féle

Chassalla Sandalok

hölgyek, urak és gyermekek

részére

2095

tennis cipők

kizárólagosan

Weinberger János cipő áruházában
kaphatók.

Figyelem!

Hol lehet jól, olcsón izletes kóser ételeket élvezni?

1898

Egyedül s kizárólag csak

Hunyadi-utca 1. szám alatt,

hol minden időben friss és jó ételek és italok állnak a nagyközönség rendelkezésére. — Ugyanott méltányos áron minden időre abbonement házhoz és házon kívülre elfogadtatnak.

Kristály tisztaság!

Zóna reggel 20 fillér.

Figyelmes kiszolgálás!

Szives pártfogásért esedezik **Immerdauer Lipót**, vendéglő tulajdonos.

Bolthelyiségek

bérbeadása!

A Boros Béni-tér 11. számú ház

1908

átalakítása következtében

folyó évi augusztus hó 1-től kezdve

bolthelyiségek

bérbeadatnak.

A bérfeltételek, egymint a tervek betekint-
hetők az Ujaradi uradalmi sörfőraktárban

Arad, Boros Béni-tér 23. szám alatt.

Tyúkszemétől

mindenki megszabadul a Hajós-féle Anagallin használata által, nem piszkít, nem ragadós, kezelése igen egyszerű. Ara egy üvegnek utasítással együtt 70 fillér.

Láb és kézizzadás

azonnal és teljesen elmúlik, ha az izzadó részeket „Peppo“-val ecseteljük. A mirigyeket kiszáritja, a váladékot megszünteti és tökéletesen szagtalanítja. — Egy üveg ára utasítással együtt 1 korona.

Poloskák

kiirtása a legmegfelelőbb módon és teljesen „Phenolsav“-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, a poloskáknek még a petéit is kiirtja. Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül egyszerű. — Egy üveg ára 70 fillér.

Hajvesztő

„Depillor“. E csodahatásu szerrel minden oly helyről, ahol a hajnöves alkalmatlan, mint az arc, nyak, kezek, azt egy pár perc alatt minden fájdalom nélkül eltávolítja. — Ara utasítással együtt 1 korona. 191

Ideális

legjobb, legtartósabb gummi óvszer a „NITER“, a világ legjobb preservativa. — 6 darab egy eredeti dobozban 2 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedül készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában ARAD,
Andrássy-tér 22. sz.
a megyeházzal szemben. —

BIL Uj! Uj! Uj!

Ujítás.

Van szerencsém a m. t. közönség szives tudomására adni, hogy

80.000 kötetes kölcsönkönyvtáram

kiegészítéséül

ujdonsági osztályt

létesítettem. Ez új osztályt olyképen fogom vezetni, hogy az eddigi szokástól eltérően, mely szerint kölcsönkönyvtáramba ujdonságokat csak 5—10 példányban soroztam be, ez újítás létesítésével **ezentul minden ujdonságot 15—20 példányban** fogom ez új osztály révén az olvasó közönség rendelkezésére bocsátani. **Céлом, hogy ezáltal a legmesszebb menő igényeknek is eleget tehessek és megszüntessem azt a panaszt, mely szerint egyes ujdonságokra az olvasó közönségnek néha túl sokáig kellett várakoznia.**

Ez új osztály létesítésével lehetővé tettem azt, hogy azok olvasási igényei is teljes mértékben fognak kielégítést nyerni, kik — saját könyvtáruk lévén — csupán ujdonságok olvasására szorítkoznak.

Egy további lényeges kedvezményes eljárást pedig ezzel kapcsolatban egyidejűleg azzal honosítottam meg, hogy az egy-két hónap múlva forgalomból kikerülő ujdonságokat, amelyeket ugyis bekötetlen állapotban adok olvasásra, megvételre mélyen lezárt állapotban bocsátom a m. t. közönség rendelkezésére. Így bárkinek módjában áll, könyvtárát a legújabb és legjelesebb, jó állapotú művekkel olcsón szaporítani.

Ugyanezen újítást

zenemű-kölcsönző intézetemre is kiterjesztettem.

Ez új vállalatához a m. t. közönség szives pártfogását kéri, — kiváló tisztelettel

KERPEL IZSÓ

könyvkereskedő

ARADON, Andrásy-tér 20. sz.

(Fischer Eliz-palota.)

Telefon szám 885.

Permetező javítások elfogadtatva!

M. kir. szabadalmazott

Borxivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyártáron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak héjak és egyéb tisztátlanságok azonnal továbbíttatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Közégeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéséért 8 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységű csavarok és a legjobb minőségű belül gummirozott kendercsövek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló

csövekkel olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Ottó

M. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő szivattyu készítő.

Arad, Rádczy-utca 27 sz.

5206—1909. kh.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város rendőrkapitánysága által hatóságilag közhírré tételik a magy. kir. belügy-ministerium 1946—881. sz. intézkedésével jóváhagyott gabonavásári szabályrendelet 3. §-a alapján, hogy azon gabona kereskedők, kik a gabona mérlegelését saját mérlegeiken szándékoznak eszközölni, az csak azon esetben engedtetik meg, ha az utolsó évben hitelesített, törvényes súlyokkal ellátott tízedes mérleggel bírnak; a mely tízedes mérleg a kengyelek, a hitelesítési bélyeg megsértése nélkül az élekről levehető, esetleg elmozdíthatók ne legyenek.

Ennélfogva felhívom az érdekelteket, hogy mérlegeiket f. évi május hó végéig annál inkább is hitelesítsék, mert ellenkező esetben a fentebb hivatkozott § értelmében az 1879. évi XL. t. cz. 136. §-a alapján büntetettnek fognak.

Arad, 1909. évi április hó 18. án.

Sarlot,
főkapitány.

Nagymennyiségű

pléh-pánt

maculatura

jutányos áron

eladó.

Parket viasz és pasta

tükörfényes parket nyéréséhez.

MOLYOK ELLEN

LEGBIZTOSABB SZER A

VOJTEK ÉS WEISZ-FÉLE

ÉVEK ÓTA KIPRÓBÁLT

MOLYPUSZTÍTÓ

0.50, 1.—, 2.— KORONÁS

EREDETI DOBOZOKBAN.

LEGUJABB FRANCIA ILLATSZER UJDONSÁGOK, HÖLGYPOROK, SZAPPANOK, FOGPOROK, FOGCREMEK, FOGVIZEK, FOGKEFÉK, !!!! SZIVACSONK, stb. NAGY RAKTÁRA. !!!!

Szendrey Mihály a veszthelyért.

Az aradi szintársulat vándor-előadásai.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3

Azoknak az előadásoknak, amelyek az idegen szintársulatok tartottak Aradon a veszthely megváltásának érdekében, érdekes pendantjuk lesz, amely ugyanezt a hazafias jelentős célt fogja szolgálni. A terv régebbi idő óta érett s most már nincs akadály a megvalósításának.

Szendrey Mihály, az aradi Nemzeti Színház igazgatója elhatározta, hogy társulatával ugyanazokban a vidéki városokban, amelyek színészei a veszthely javára Aradon játszottak, egy-egy előadást rendez erre a célra. Az elhatározásról Szendrey maga értesítette szerkesztőségünket. Az aradi szintársulat főként opera előadásokat fog rendezni s e tekintetben méltán tarthat számot az érdeklődésre, mert az opera-előadások tekintetében Arad az egész vidéken vezetett és operaszemélyzete is a legerősebb; ezenkívül helyenként drámákat ad elő.

Az aradi szintársulat vándor-előadásai szeptemberben, az aradi nyári évad után lesznek. Az érdekesség mellett még az ad jogaimet a vándor-előadásokra, hogy ez által más városok közönségének is módja lesz a veszthely gyarapításához hozzájárulni, míg az eddigi előadások csak az aradi közönség áldozatával járultak. Kétségtelen, hogy a vidéki városokban, a művészi eseményt is honorálva ép oly szívesen hozzák meg ezt az áldozatot, mint Arad, s az is bizonyos, hogy a többi városok az aradi színészek vendéglátóját az ittenihez hasonló előzékenységgel, vendégszeretettel és hazafisággal fogják elősegíteni.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

* Zeller Mihály képkiallítása. Zeller Mihály festőművész, Lotz Károly tanítványa tudvalevőleg kiállítást rendezett az Ipartestület disztermében, amelyet a napokban nyitottak meg és azóta állandóan nagyszámú és előkelő közönség látogatja. A gyűjteményes kiállításon alkotásainak javát mutatja be a művész, aki Párisban nagy aranyérmét és diszoklevelet nyert. A belépő díj 50 fillér és a jegy egyúttal tombola-jegy is, amelylyel értékes képet lehet nyerni. Szombaton 5 órától 7-ig sétahangverseny lesz és tombola, amikor is három értékes képet fognak kijátszani.

* Móka. Csupa móka, csupa vidámság az az új élelap, amely most indult meg Budapesten a Figura János (Faragó Jenő) szerkesztésében. „Fehér” élelap ez, olyan zsánerű, mint a német „Meggendorfer”, vagy az angol „Punch”, az amerikai „Life”. Képei egymagukban is érdekesek és főként — vidámak. Színes — háromszinben nyomott — és egyéb rajzai művésziek, a szöveg pedig: egy sereg pompás éle. Kitűnő anekdota, humoros mondas. Amilyen az első szám, olyan lesz a többi is. Egyes szám ára: 20 fillér. Előfizethetni negyedévre 250 koronáért Budapesten, a Móka kiadóhivatalában VI., Teréz-körut 48. Mutatványszám kívánatra ingyen.

* A legsötétebb Afrikában. A kinematográf ujdonságok után kutató szemem előtt semmi sem marad titokban. Az ügyes fotográfus felkeresi gépével a világ ismeretlen részeit és élethű

reprodukcióban mutat be titokzatos dolgokat. Az Uránia-színház pénteki új műsorán egy rendkívül érdekes mozgófényképből ismeri meg a publikum Afrika sivatagjáró karavánjait. A karaván este felé megpihen egy oázison. Az utasok leszállnak tevéikről, elvégzik imájukat és egy hatalmas kenyérfa alatt ütnek tábor. A fa nemcsak nyughelyet, hanem ételmet is ad, a bensülöttek a fára mászva, botjaikkal leverik a fa gyümölcsét, összegyűjtik és kosarakba pakolva, fölraják a tevék hátára. Mikor nappalodni kezd, fölszedik sátorfaikat s folytatják útjukat a sivatagban. A pompás kép a közönség legnagyobb tetszésére számíthat. 791.

* Paulay Erzsébet állapota. Budapestről jelenti tudósítónk: Czárán Zoltánné, Paulay Erzsébet, a Nemzeti Színház művésznőjének állapotában egyre tartós a javulás és orvosai remélik, hogy két-három hétre annyira erőre kap, hogy föl is kelhet betegágyából. A művésznő a városligeti fásori szanatóriumban fekszik, ahol állandóan mellette van édesanyja: özvegy Paulay Edéné asszony. Kollégái és tisztelői rengeteg virággal halmozzák el s az üdvözlő levelek és táviratok százával érkeztek neki operációjának szerencsés kimenetele alkalmából.

Összevert orfeumhölgy.

Botrány a Jardin de Parisban.

Távirati tudósítás.

Arad, június 3.

Botrányos eset történt tegnapelőtt este Budapest egyik legismertebb mulató helyén, a Jardin de Paris-ban. Esti tíz óra tájban egy kocsis állott meg a mulató előtt. A kocsiból kiszállott egy Grund Károly nevű fiatalember, Budapest éjszakai világának egyik ismert alakja és kibivatta a portással Stubenauch Mila orfeumhölgyt. Mikor a gyanútan leány megjelent az ajtóban, a férfi megragadta a karját, kivonszolta a nőt az ut közepére és többször egymásután boksszal az arcába vágott. A szerencsétlen leány arcát elborította a vér. Sikoltani kezdett, de a férfi megfogta, a kocsiba dobta és elhajtattott vele.

Az arcán súlyosan megsebesített orfeumhölgy ma délelőtt megjelent a rendőrségen. Arcán a boksz-ütések csupa zöld és kék foltot hagytak. A leány ezeket mondta a rendőrségen:

Két évvel ezelőtt ismerte meg Grund Károlyt és azóta pokol volt az élete. Ő tartotta ki a férfit, mert annak anyja, jóllehet *dusgazdag asszony*, nem adott fiának egy krajcárt sem. A férfi költséges passziói minden pénzét felemészítették és kénytelen volt ékszerait is elzálogosítani. Nehány nappal ezelőtt minden ékszer elfogyott, a zálogcédulákat is eladta, mire Grund kényszerítette, hogy menjen „keresni”. Ekkor kezdett kijárni a Jardin de Parisba. Mikor tegnapelőtt megjelent a mulató előtt, pénzt kért tőle. 40 koronája volt, azt odaadta neki. Ekkor hirtelen többször az arcába vágott, a kocsiba vonszolta és a leánynak József-utca 69. szám alatti lakására hajtattott. Itt a hálószobába vonszolta, még jobban összeverte és kidobta a folyosóra s megfenyegette, ha a lakásba mer jönni, *lelővi*. Így a leány nem tudott hazamenni saját lakásába, hanem egy barátjánéhoz vánszorgott és most is ott lakik. A barátjáné elment a férfi anyjához, elpanaszolta neki a dolgot, de az így felelt:

— *Csináljanak amit akarnak. En nem törődöm velük!*

A leány panaszát a rendőrség jegyzőkönyvbe vette és Grundot holnapra megidézte.

A Tattersall titka.

Eredménytelen nyomozás.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, június 3

A fővárosi rendőrség, mint azt megírtuk, még mindig nem derített világosságot a vasárnap virradóra meggyilkolt Paut György opalatói szabósegéd ügyére. A katonakarddal kivégzett beteges hajlamu ember megölésével több huszárt gyanúsítottak meg, le is van tartóztatva néhány közhuszárral.

Ma — mint tudósítónk jelenti — egy éjjeli kávéház tulajdonosnő vallomása folytán már azt hitték, hogy a tettes nyomában vannak, de mikor a gyanúsított katonát kihallgatták, az tagadott, sőt alibit bizonyított. A nagy apparátussal folytatott nyomozásról a következőket jelenti tudósítónk:

Tegnap este a főkapitányságon jelentkezett ifj. Kovács Gyuláné született Juracsek Ilona, akinek a harmadik kerületben, a Kolozsi-tér 2. számú házában van kávéháza s azt mondotta, hogy fontos adatokat tud a Tattersalli gyilkos személyét illetőleg. Kovácsné elbeszélte, hogy 29-ike és 30-ika közötti éjjel tizenkét és egy óra között beállított a kávéházba egy civil és egy közhuszárral. Két leánnyal voltak. Leültek az egyik asztalhoz és grogot rendeltek. A civil egy-két kortyot ivott a grogból; nagyon kimerültnék látszott s pár perc múlva el is aludt a székén. Kis idő múlva a huszár költögetni kezdte. Azt mondta neki:

— Ne aludj, Gyuri!

A meggyilkolt szabósegédet Paut Györgynek hívták. Mikor olvasta a lapokban a gyilkosság hírért, mindjárt eszébe jutott ez a jelenet. Azután a huszár összeszólkkozott a civillel, hogy min, azt nem tudja, de azt tisztán hallotta, amikor a huszár dühösen kiáltotta:

— *Ezt még megkeserülöd!*

A kávéházból félhárom óra tájban távoztak el és Pest felé mentek.

A főkapitányságon Kovácsné rendkívül fontos vallomása után rögtön intézkedtek, hogy az asszonyt szembesíthessék egy gyanúsított huszárral. A Ferenc József-kaszárnyában ugyanis hétfő este óta fogva van egy Farkas József nevű debreceni közhuszárral. Debrecenben szabadságot kért azzal, hogy az apját akarja meglátogatni, aki az ujlaki téglagyárban munkás. A szabadságot megkapta, de itt valami verekedésbe keveredett bele s az őrzőbe bevitte a Ferenc József-kaszárnyába. Később gyanús lett a huszár, a tattersalli gyilkossággal gyanúsították. Kovácsnénak, mielőtt éjszaka a Ferenc József-kaszárnyába indultak volna, megmutatták Paut György képét. Nem fénykép ez, hanem rajz, a meggyilkolt egyik barátja készítette s így persze nem valami tökéletes. Az asszony felismerte a képben azt a civilt, aki szombatrol vasárnapra virradó éjszakan a közhuszárral társaságában, kávéházában megfordult. Késő éjszaka érkezett meg Kovácsné egy detektív kíséretében a Hungária-köruti Ferenc József kaszárnyába, ahol rögtön szembesítették Farkas Józseffel.

A szembesítés bővelkedett tragikus jelenetekben.

Az asszony elé vezették az összes gyanúsított huszárokat, akiket álmukból zavartak föl. Glédába állította föl őket az inspekción tisztt és az asszony a detektív kísérete mellett haladt el a sor előtt. Az elsőre, másodikra, harmadikra és negyedikre egész határozottan rámondta:

— Ez nem volt a kávéházamban.

Az ötödik katona előtt azonban az asszony huzamosabb ideig tartózkodott. Oldalt nézte profilban, majd erősen a szemé közé tekintett, a katonatiszt el is masiroztatta a katonát az asszony előtt, aki végre megszólalt:

— Hát kérem, ez volt az a katona, aki akkor éjjel azzal a szabósegéddel ott volt a kávéházamban.

Farkas közhuszár erre a kijelentésre elsápadt, reszketett egész testében és fojtott hangon mondta:

— Nem igaz, nem voltam Budán senkivel, részeg voltam és a ligetben verekedtem.

Az asszony azonban a leghatározottabban állítja, hogy igenis Farkas járt nála azzal az emberrel, akit a képről fölismert már.

Ma kihallgatta a budapesti rendőrség is Farkas János közhuszárt. Elmondotta, hogy ő a gyilkosság napján csakugyan mulatott az óbudai kávéházban, de nem a meggyilkolt legénynyel, hanem egy Derlies Fülöp nevű lakatossegéddel és később két nővel. Aznap másodszer is mulatott egy honvédkáplárral a kávéházban, ahol olyan lármát csaptak, hogy egy katonai őrjárat kísérte be őket.

A rendőrség ezután megidézte Derlies Fülöpöt, aki megerősítette Farkas vallomását. Ma különben több helyről érkezett jelentés, hogy civilek és katonák a gyilkosság napján duhajkodtak. A gyanu alatt álló Sipos Bálint debreceni közlegényt rövidesen Pestre kísérik, ezenkívül megkérik a közös és honvéd térparancsnokságot, hogy közöljék a lovas és utászrezdek legénységéből azoknak neveit, akik nem a csapattesteknél szolgálnak.

Mit olvas a trónörökös?

Magyar lap a Belvedere-ben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Ferenc Ferdinánd, a jövő magyar király, annyira titokzatos ember, hogy a magyar ujságokban valósággal külön irodalma támadt annak a kérdésnek: hogyan él, mit cselekszik, hogyan és miket gondol, mint vélekedik a magyar imperializmusról? A véletlen most tudunkra adja azt a nevezetes tényt, hogy milyen magyar ujságot olvas Magyarország leendő trónörököse.

Ha valamelyik lap a trónörökös személyére vonatkozólag egy-egy indiszkrét ujságot kikotyog, a dementi mindig Ugron Gábor lapjának a szerkesztőségébe kopogtat be először. Ennek meg van az oka. Amióta a koalíció kormányra jutott s a Zichy János-féle kabinet eszméjét a belátható jövő határain túlra toltta a liberális elemek megerősödése, a trónörökös más, aktiv politikussal keresett összeköttetést. Ez a politikus — ki hitte volna? — Ugron Gábor, a parlamentári forradalmár, a miniszteri székek ádáz rombolója.

Tudjuk, hogy Ferenc Ferdinánd határozott, kimondott keresztyén szellemű politikus, nem annyira klerikális, csak keresztyén. Közjogi dolgokban a fennálló rendnek törhetetlen barátja. Viszont Ugron Gábor sem tagadja le klerikális velleitáit, közjogi dolgokban pedig határozottan — nem olyan szigorú ember, mint amilyennek látszik.

A függetlenségi pártban nyílt titok, hogy a magyar politikában ő képviseli most a trónörökös politikáját. Jól van tájékozva a bécsi keresztyén-szocialista körök szándékairól, álláspontjáról. Ez meglátszik a lapján is, a Magyar Nemzet-en.

A magyar *Fremdenblatt*-ot, — mint feltétlenül megbízható forrásból értesülünk — bécsi kollégájának példája szerint minden reggel bemutatják a Belvedere-ben Ferenc Ferdinándnak. Ezenkívül ritkán kerül a trónörökös elé más magyar ujság; a fenséges urat a többi lap egyáltalában nem érdekli.

BARABÁS BÉLA az aradi függetlenségi körben

Nem nyilatkozik a politikáról.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Az aradi függetlenségi kör, mint azt megírtuk, a politikai helyzetéről és a bankkérdésről nyilatkozatra hívja fel Barabás Béla, Müller Károly és Nagy Sándor országgyűlési képviselőket. Ezt az elnökség levélben adta tudtára a képviselőknek.

Barabás ma a következő levelet intézte Nagy Kálmánhoz, a kör elnökéhez:

Igen tisztelt Elnök Ur!

Már több ízben fejeztem ki azon óhajomat, hogy az újból életre kelt aradi Függetlenségi Kör tagjaként szíves készséggel teszem le, a régi jó időkből szokásként maradt fogadalmat akkor, amidőn az időre nézve megállapodunk.

A hozzám írott levélbeli kérdésre tehát sietek tudatni, hogy ezen célból e hó tizedikén, esütörtökön, amikor is Urnapja van, az esti órákban rendelkezésre állok.

És ezt meg is indokolom.

Régen érezzük Aradon szükségét annak, hogy a függetlenségi elvek és törekvések iránt hűséges kitartással viseltető polgárok tábora, nem annyira a ridegebb hivatalos köteléssel, mint inkább az egyéni rokonszenv kölcsönös hatásával s a baráti érzés melegségével legyenek egybefűzve egy olyan szervezetben, ahol polgár és polgár között nincs különbség, nincs ellentét, de van egyezés és összetartás a politikai tevékenységre. A baráti összejövetelek és bizalmas beszélgetések közvetlensége eredményezi azt az egymásra hatást, hogy ugyanazon elveknek hívei mindig együtt érezzenek, együtt működjenek.

Ezért volt indokolt az aradi függetlenségi kör név alatt szerepelt barátságos szervezet felélesztése s ezért érzem szükségét én is annak, hogy benne legyenek. Azonban nem megkülönböztetve, hanem egybeolvadva, nem mint országgyűlési képviselő, hanem mint pártmunkás, mint egyszerű aradi polgár, akinek talán lehet a kötelessége nagyobb, de a tagsági minősége egyenlő és egyenrangú a többivel.

Ezt azért is hangsúlyozom, mert az aradi lapokban azt olvasom, hogy szándékoznak politikai nyilatkozatra is felhívni. Hát kérem ezt ne tegyék, mert ha én nyilatkozni óhajtok, azt megteszem kérés nélkül is, baráti érzéssel, polgári szeretettel és szívesen. A felkérés megtiszteltetését pedig magamtól elhárítom, mert önökkel szemben politikai nyilatkozatok tételére magamat illetékesnek nem tarthatom, mivel önök nekem nem választóim, én pedig nem vagyok Arad képviselője.

Különben pedig szívesen ott leszek Önök között, mint a kör egyszerű tagja, mint szerető polgártársuk, őszinte barátjuk s a fogadalmat készséggel leteszem.

Budapest 1909. június 2.

Honfiumi üdvözlettel

Barabás Béla dr.,
aradi polgár.

HIREK.

Nyílt levél az aradi anyákhoz.

*

Ne lepjen meg senkit a mi nyílt levélünk. Csak gondolatainkhoz és érzelmeinkhez maradtunk hívek, amikor a legfenségesebb idea, az édes anyai szeretet fokozottabb érvényesítése érdekében e nyílt levéllel a mi forrón szeretett városunk és vármegyénk nemes női társadalmához, az anyákhoz fordulunk.

Igaz emberszeretettel szolgáltuk eddigél is a kellő gondozásban nem részesülő, teljesen vagy félárva gyermekek szellemi és testi javát. Gondos kezünk eljutott a könnyező árvákhoz, a testi és lelki hiányokban szenvedőkhöz.

Tudomásunkra jutott, hogy Aradon megalkult „Az Aradi Gyermektanulmányi Társaság Szabad Szövetsége”, amely igen fontos célok megvalósítását tűzte maga elé.

Szoros kapcsolatot akar létesíteni a különböző jellegű és fokozatu iskolák, (kisded-ovó, népiskola, középiskola) és a szülői ház között. Ha a társaság e feladatot sikeresen oldja meg, boldogítja gyermekeinket s általuk minket, anyákat.

Tanulmányozni akarja e társaság gyermekeinket, hogy így a nevelő- és oktatói intézetek munkásainak — ovónőknek, tanítóknak, tanároknak — de a szülőknek is nevelő- és oktató tevékenységét tudatosabbá, tervszerűbbé tegye. Azt akarja e társaság, hogy gyermekeink testben erősebbek és lélekben jobbak legyenek.

Lehet-e csak egyetlen egy szülő e városban, akinek lelkét az említett célok megneindítanak? Mi jól tudjuk, hogy minden szülő forrón szereti gyermekét; azt is, hogy boldogulásáért minden rendelkezésre álló szellemi és anyagi áldozatra kész. Mert erről meg vagyunk győződve, felhívjuk a társadalom figyelmét „Az Aradi Gyermektanulmányi Társaság Szabad Szövetségének” törekvéseire és ez alkalommal a június 5-én délután 5 órakor a városház nagytermében tartandó első nagy tanácskozányra. Meg fogjuk akkor részletesen ismerni, hogy mit akar e szépcélú társaság gyermekeink érdekében cselekedni és azt is, hogy hogyan fogja feladatait megoldani.

Jelszava: „Szeresd a gyermeked!” Ahol gyermekeinket igazán szeretik és javukért dolgoznak, nekünk onnan elmaradnunk nem szabad!

Arad, 1909. június.

Az Országos Gyermektanulmányi Társaság aradi tagjai:

Csernovics Diodorné Fábry Sándorné
Baross Boris Andrányi Károlyné
Madarász Elemérné Vásárhelyi Jánosné
Vásárhelyi Janka Schartner Sándorné
özv. Takácsy Sándorné
Kótz Józsefné.

— Személyi hír. Márkus László dr., a nagyváradi és biharmegyei szabadelvű-párt egyik vezére ma Aradra érkezett.

— A boszniai magyar bank. Bécsből táviratozzák: Hosszabb szünet után ma tartotta első ülését az osztrák képviselőház, amely mindjárt ma tárgyalta Sustersitz és Kalina képviselők sürgős javaslatát a boszniai agrárbank ügyében. A javaslatok megegyeznek az osztrák annexió bizottság által már szavazattöbbséggel elvetett magyarellenes javaslatokkal. Először Sustersitz képviselő szólalt fel javas-

lata megokolására. Az annekszió miatt — ugymond — világháboru fenyegetett és így joggal figyel Európa mindenre, amit az annektált tartományokban teszünk. Első, amit tettünk, a kmet-bank felállítása volt. Szociálpolitikai intézkedések helyett uzsorával és kisajátítással vonul be az új bank a két országba. Az ugynevezett kmet-megváltás nem más, mint merénylet a boszniai és hercegovinai földbirtok ellen, amelynél a kormányközegek alapszabályszerűleg, mint a bank poroszói fognak közreműködni. — A képviselőház keresztényszocialista tagjai a javaslat sürgőssége mellett fognak szavazni.

— Az áherceg multja. Takács Jánosról, aki különféle hercegi áneveken szélhámoskodott, ma ezeket jelenti fővárosi tudósítónk: Takács évekkor ezelőtt mint „Bihari József dr. budapesti rendőrfogalmazó” megjelent a bécsi rendőrségen, bemutatkozott Stukkart dr. osztályvezetőnek azzal, hogy Bécsben tanulmányozni akarja a közbiztonsági intézményeket. Néhány nap alatt majdnem minden bécsi rendőrtisztet megpumpolt, sőt távozásakor Stukkarttól egy francia nyelvű igazolványt is kisalt, hogy azzal a külföldi rendőrségeket tanulmányozza. Később Budapesten szerepelt mint rendőrtisztviselő. Ekkor leleplezték és hosszabb börtönbüntetésre ítélték. Ennek kitöltése után Szabadkára ment, hol szintén rendőrtisztnek adta ki magát.

— Újabb földrengés Messzinában. Messzinából táviratozzák: Éjjel 12 óra 15 percekor itt heves, hullámos földrengést éreztek, amely 23 másodpercig tartott. Több fal bedőlt. Éjjel fél 1 órakor újból könnyebb földlökést éreztek.

— Eötvös Balint bűnpöre. Fővárosi tudósítónk jelenti: A sikkasztás büntette miatt jogerősen három évi börtönrre ítélt Eötvös Balint dr. volt országgyűlési képviselő ügyét tárgyalta a budapesti kir. tábla. Eötvös Balint ugyanis perújításért folyamodott, a tábla 2. büntetőtanácsa azonban ma az ítéletet indokainál fogva helybenhagyta. A bűnyű aktái ezzel végleg lezárultak.

— Az aradi kereskedő-internátusnak. Braun Mór, a Braun és Kohn-cég tulajdonosa az aradi kereskedelmi testület egy drb. 180 K. névértékű internátusi kötvényét visszaajándékozta a testületnek. Az adományért ez uton is köszönetet mond Tedeschi Viktor, az aradi kereskedelmi testület elnöke.

— Újabb szerencsétlenség Resicabányán. Fővárosi tudósítónk telefonálja: „A Nap” ma esti száma írja: Nagy szerencsétlenség történt még pünkösd napján Resicabányán. A gázcsövek szétrepedtek és a gázcsövek alatt dolgozó nyolc munkás közül hárman: Schwarcz Ádám, Ipány Kálmán és Gyorkó István megfult. Ketten közülük családos emberek voltak. A többi öt munkás kétségbeesve kiáltott segítségért. Reisinger bányamester mentésre sietett, de alighogy a helyszínre ért, elszedült a kiömlő gáztól. Ekkor a többi munkások horgos villákat vágtak az elalélt társaik ruhájába és úgy kihúzták őket. A horog több munkásnak a testét is megsértette. A szerencsétlenséget mind-ezideig sikerült titokban tartani.

— A gavallér vásárol. A napokban Matzky Károly Andrássy-téri cukrászdájába beállított egy elegánsan öltözött, előkelő megjelenésű fiatalember és 4 korona áru süteményt és 28 korona értékű cukorkát kért. Amikor becsomagolták a kívánt dolgokat, a fiatalember arra kérte Matzkyt, hogy egyik szolgálójával küldje el lakására. A szolga elkísérte a vevőt, aki a Deák Ferenc-utca 20-ik számú házba ment el vele, ahol a 28 koronás csomagot elvette tőle és egyik lakásba beküldötte a 4 koronás csomaggal azzal, hogy kint megvárja. Mialatt a szolga a 4 koronás csomaggal benjárt, az alatt az ismeretlen ár eltűnt. Feljelentést tettek ellene.

— A temetői diszkapu. Az aradi képző- és iparművészeti társulat, mint azt megirtuk, azzal a kérelemmel fordult a városhoz, hogy a Baross-parkban és a felső temetőben állítandó diszkapu terveinek kiírására adjon szubvenciót és fedezze a kapuk előállítás költségeit is. A beérkezett rajzok elbírálását a társulat magára vállalta. A park-bizottság ma délután tartott ülésén foglalkozott a kérelemmel s azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a Baross-parkba ne építtessen kaput, mert még nincs eldöntve, vajjon a nyári színház nem kerül-e el mai helyéről s ha ez megtörténik, akkor a parkot át kell alakítani. A temetői kapu terveire két díjat hoz javaslatba a bizottság. Százötven és száz koronát. A kapu költségeinek fedezéséről pedig úgy akar gondoskodni, hogy a temetői sírhelyek gondozását városi kezelésbe óhajtja vétetni és az ebből befolyó jövedelmek feleslegét szánja a kapura. E célból a temetői szabályrendelet idevágó intézkedéseinek megváltoztatása válik szükségessé.

— Árpád-kori freskók a mezőtelegi templomban. Néhány nap előtt megirtuk, hogy a mezőtelegi református templomot egy villámcsapás felgyújtotta s az Árpád-korabeli épület leégett. A tűzvész — mint értesülünk — értékes műtörténelmi ritkaságok nyomára vezetett. A tűz következtében a templom faláról a százados mész-réteg lepattogott s a falon előkerültek az ősrégi freskók, amelyek még Árpád idejéből valók s szinte páratlan ritkaság-számba mennek. A nagyértékű műtörténelmi leletről értesítették a Műemlékek és Múzeumok főfelügyelőségét s Bunyitai Vince apátkanonok, az ismert nevű történetíró és archeológus Mezőtelegre utazik a freskók megvizsgálására s megkezdeti a meglazult mészréteg gondos lefejtését, hogy az ősrégi freskók teljesen előkerüljenek. A mezőtelegi lelet nagyjelentőségű a magyar műtörténelemben, mert Árpád-kori festmények a legkivételesebb ritkaság számba mennek.

— A zsinagógából. A templomelőjáróság köztudomásra hozza, hogy a péntek esti istentisztelet további intézkedésig 7 órakor kezdődik.

— Érdekes kölcsönügy. Gyuláról jelenti tudósítónk: Békésvarmegye törvényhatósága legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy a közuti alap terhére 1 millió 400.000 korona kölcsönt vesz fel a pesti hazai takarékpénztártól kilencvenhatos árfolyammal 5'45 százalék annuitási részlettel. Most, hogy a jóváhagyó határozatot a pénztintézzel közölték, az abban a kellemes meglepetésben részesítette a vármegyét, hogy a kölcsönt az előzetes megállapodástól eltérően sokkal kedvezőbbben, 95 és fél százalékos árfolyam mellett 5'35 százalék annuitással folyósította. Araddal teljesen ellenkezőleg volt szives a budapesti pénztintézet elbánni.

— Halalos esés. Czeglédi Mihály és Pál Dénes tanoncok ma két lovat vittek fürödni a Marosba. Czeglédi felült egyik lóra, amely azonban megbokrosodott s a fiut ledobta a hátáról. Súlyos koponyatorést szenvedett s a kórházba szállítás közben meghalt.

— Öngyilkos csendőrtizedes. Tauról jelenti tudósítónk: Kiss József csendőrtizedes ma reggel hét órakor szolgálati fegyverével sziven lötte magát. A golyó halálosan sebzett, a tizedes rövid szenvedés után meghalt. Kissnek reggel nyolc órakor kellett volna szolgálatba lépnie. Már napok óta szomorú volt, de egy szóval sem árulta el, hogy végzetes tette készül.

— Eltűnt aggastyán. Dobozai András 78 éves aggastyán eltűnt Mihály-utca 78. szám alatti lakásáról. A rendőrség keresi.

— Ha nagyon olcsón akar vásárolni, keresse fel Nádler Lajos női- és férfi divatárúüzletét Andrássy-tér 20. sz. 2221

— Aki egészségére vigyáz, igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt fél pohár természetes Ferenc József-keserűvizet. A tudományos világ legkiválóbb férfiai maguk próbálták ki és a leghatásosabb, legkellemesebb hashajtónak nyilvánították. Ezen valóban jótékony hatású és olcsó természetes gyógyvizet egy háztartásban sem szabadna hiányoznia. A „Ferenc József”-keserűvizet minden jobb fűszerüzletben és az összes gyógyszertárakban árusítják. 1631

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 171

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

TARKASÁGOK.

(Jön a Plosek.) Egyik aradi államhivatalban történt. A tisztviselő délelőtt egy negyedóra pihenőt szoktak tartani s ekkor egyik szobában összegyűlnék barátságos tereferére. Erről a kaszinózásról tudomást szerzett a hivatalfőnök, aki rendkívül szigorú ur. A hangja végig dörgött az üres szobákban és keményen rászólt a tisztviselőkre, akiket éppen adomázás közben talált. Mint a kámfur úgy oszlottak szét a megzavart tréceselők, akik azonban másnap már ismét együtt voltak a szokásos időben. Csakhogy most már okosabbak lettek. Őrszemet állítottak ki a szolga személyében, akinek a főnök közeledésére ezt kellett mondania: Plosek.

A hivatalos helyiségekben megforduló idegenek érthetetlenül hallották a furcsa hangzású szót, de nem tudtak rájönni a nyitjára, nem találtak magyarázatot a megértéséhez.

Ma délután az említett hivatalból több tisztviselő ült egyik kávéház asztalánál. Egy aradi ur lépett hozzájuk, tiszteletteljesen bemutatkozott és így szólt:

— Bocsanat uraim, de én hetenként többször is megfordulok az önök hivatalában és gyakran hallom, amint a szolgáljuk bekiáltja az egyik szobába: Plosek. Furja az oldalamat, sziveskedjenek megmagyarázni a szó értelmét.

Egyik tisztviselő vállalta a feladatot és elmondotta a következőket:

A mult század hetvenes éveiben volt Jásznagy-Kun-Szolnok megyének egy rendkívül házasrtos, kemény természetű finánc-igazgatója. Plosek Zakariásnak hívták az öregot. Valóságos réme volt a megyének. Mikor körutra indult az adóbehajtások megvizsgálására, a falusi jegyzők már előre reszkettek. Iszonyuan meg tudta őket szekirozni, mihelyest egy kis mulasztást tapasztalt.

Egyik falunak a jegyzője nagyon szeretett a pohár fenekére nézni. Ha valaki vérmes ember és szereti a bort, szinte előre meg lehet jósolni, hogy a guta viszi a sirba. A mi jegyzőnk is úgy járt. Egy átörbészolt éjszaka után halva találták az ágyában.

Orvosnak akkor hire-hamva se volt a környéken. A halottkémi teendőket a falu kovácsa végezte. Ez a tudós férfiu közönséges embereknél hamarosan konstataulta a halált. Ha a harapófóval összeszorította a dermedten fekvő nagy lábujját és nem moccant, bizonyos, hogy meg volt halva. A hatalmas jegyző urral azonban nem mert ilyen könnyedén elbánni. Hátha feltámad! Akkor bizonyosan megeszi.

Nagy zsákban volt tehát az egész kupaknác, hogy miképen kellene konstatálni a jegyző ur halálát. Egyszer csak előáll a kisbíró.

— Menjenek csak ki kentek. Majd megtudom én mindjárt, hogy meghalt-e a jegyző ur, vagy nem.

Kivonult mindenki. A kisbíró behuzta az ajtót. Kevés idő múlva oda rohan az ajtóhoz, nagy rohajjal felnitja és stentori hangon odakiált a jegyző felé:

— Jegyző ur!... Jegyző ur! Itt van Plosek!

Kiabálhatott annak, nem mozdult.

— Na hát, ha még erre a hirre sem ébredt fel, akkor megvan halva a jegyző ur, — szólt meggyőződéssel a kisbíró.

A kupaknác ebben meg is nyugodott...

Az uriember megköszönte a magyarázatot. Most már értette, mit jelent a Plosek.

MULATSÁGOK.

(=) Az Aradi Turista Egyesület holnap rendezendő első nyári háziestélye iránt, melyet a Baross-parki kioszkban tartanak meg, este 8 órakor, igen élénk érdeklődés mutatkozik, nemcsak Aradon, de a vidéken is. A vidéki tagok közül azok, kik az adriai nagy kiránduláson részt vesznek, csaknem teljes számban bejönnek az estélyre, hogy tanujelét adják érdeklődésüknek az egyesület iránt, mely fáradságot, munkát nem kimélve buzgólkodik azon, hogy első nyári háziestélye, mely az adriai kirándulók ösmerkedési estélyével lesz összekötve, minél jobban sikerüljön. Az A. T. E. háziestélyeit eddig is a családiasság, a fesztelenség jellemezte, melyre igen nagy befolyással volt, az estélyek előtt lévő művészi nivón álló kabarék előadásai. A holnap esti kabaré is szép és változatos műsorból fog állani. A kabarében közreműködésre a rendezőségnek sikerült megnyerni Szalai Aranka kisasszonyt, ki ének és zongoraszámokat fog előadni. Záray Jenő tanár humoros felolvasásával fogja mulattatni a közönséget. Az egyesület dalárdájának férfi négyese külön ez alkalomra betanult énekszámokat fog bemutatni. Varga Iduska festői jelmeabben fogja lejteni az olasz táncok legszebbikét, a tarantellát, cigány kíséret mellett. Berky Albert kszilofon művész, művészi darabokat fog játszani egyszerű fa hangszerén, s lesz ezenkívül monolog és szavalat. Az előadást tánc követi.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az eltűnt gyűrűk. Az aradi rendőrség előtt Pflum Károly szabóság feljelentést tett Agoston Etel aradi leány ellen, hogy ez a Korona-kávé ázban két aranygyűrűt lehuzott az ujjáról és azokat ellopta tőle. A bíróság a leány ellen, — aki tagadja a lopást — megindította az eljárást.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, június 3.

Amerika $\frac{1}{2}$ -el magasabb. Vételkedv korlátoit. Kinálat balkán buzában kielégítő. Békelt: 25 ezer métermaza 30 fillérral magasabb áron.

As árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Tengeri 1909. júliusra	7.93—7.94	7.92—7.93
Tengeri 1910. májusra	7.34—7.35	7.30—7.31
Buza 1909 októberre	13.45—13.46	13.45—13.46
Rozs októberre ...	10.52—10.33	10.31—10.32
Zab októberre ...	7.65—7.66	7.65—7.66

Zárul 5 órakor.

Utótőzsde üzemtelen.

IDEGENEK ARADON.

— JUNIUS 3 —

Fehér Kereszt szálloda. Tolnai Bernát színész Nagyvárad. — Erős Sándor színész Nagyvárad. — Kernstock Kornél jegyző Csillaghegy. — Waldman Márk utazó Budapest. — Wessel Miksa utazó Budapest. — Fleischner Lajos utazó Budapest. — Balogh Leona színész Nagyvárad. — Francz Pál dr. ügyvéd és neje Nagyvárad. — Pálffy Boldizsár színész Nagyvárad. — Kemény Iona színész Nagyvárad. — Diósi Nusi színész Nagyvárad. — Markovics Gyula utazó Budapest. — Bogdán Antal dr. ügyvédjelölt Nagyszében. — Hartman Henrik utazó Budapest. — Széll Imre kárbecslő Budapest. — Ács Mihály színész Nagyvárad. — Szász Sándor utazó Budapest. — Bakos Emilia színész Nagyvárad. — Schönstein Salamon utazó Pancsova. — Dob Hugó utazó Budapest. — Ifj. Tripon János birtokos Ágris. — Lévai Adolf utazó Budapest. — Soune-schein Adolf utazó Bécs. — Fischer Sándor ügynök Budapest. — Vig Adolf utazó Baja. — Fischer Jakab kereskedő Budapest.

Központi szálloda. Bura Károly karvezető Nagyvárad. — Rubin Márton utazó Hatvan. — Tábori Sándor gazdatiszt Csóka. — Lasz László főmérnök Kolozsvár. — Bekény Gyula kárbecslő Budapest. — Singer Lajos főkönyvelő Lipca. — Molnár Miksa utazó Budapest. — Leichenberg Sándor birtokos Pankota. — Imrik Gusztáv dr. ügyvéd Nagyvárad. — Ilacskev Lajos utazó Szeged. — Kolban Zsigmond utazó Budapest. — Wenderer Róbert utazó Budapest. — Bulb Dezső utazó Budapest. — Kristis Miklós utazó Szeged. — Irenberger Adolf utazó Budapest. — Steru Sámuel utazó Budapest. — Sándor Sándor dr. aljegyző Déva.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Mű-or 1909. június 4-én, péntek:

1. A kisdobos. Látványos életkép. — 2. Milyen nátha. Bohózat. — 3. A leosztétebb Afrikában. Természet után. — 4. A nagyfű ember. Bohózat. — 5. Menjünk Svájcba. Természet után. — 6. Leányors. Dráma. — 7. János mint dajka. Bohózat.

8. Egy szegény leány regénye.

Dráma. Irta: Ch. Jeandet. Előadják az Athenice Odeon és Rejaane színház tagjai.

Előadások délután 6, fél 8, és 9 órakor.

As előadásra bármikor be lehet menni.

As előadások alatt a cs. és kir. 83 gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

Június 16., 17. és 18-án

Az Ur Jézus

3 felvonásban, 188 színesen vetített és 18 mozgófényképpel Irta és felolvassa Hock János.

NYILTTÉR.*

zel gyomor, vese, hólyag és bélbántalmaknál oalamint asthma, bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

KAPHATÓ: Nagy Farkas és Fejér Gyula cégeknél Aradon.

5841

Értesítés.

Mint hogy Aradon több hasonló nevű cég — bár más szakmából — is létezik tisztelettel kérem nagybecsű vevőimet és a nagyközönséget, úgy cégeimet, hogy kézbesítési késések elhárítása céljából mindenmü levelezéseket, pénzküldeményeket stb.

Braun Miksa

ruhaáruház címezzel sziveskedjenek ellátni.

Teljes tisztelettel:

Braun Miksa,

férfi ruhakereskedő.

Arad, gróf Nádasdy-palota.

Telefon 577.

Szivarka hüvelyek nagy választékban.

Naponta többször frissen pörkölt kávé

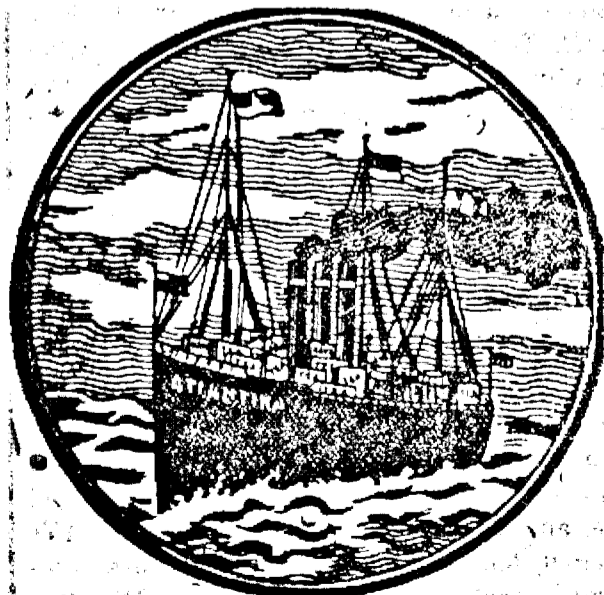
fűszer és illatszer KÁROS SZAGÁTÓL mentesen

Csakis az

Atlantika

kávé és tea behozatalnál kapható.

Villanyüzemű kávépörkölőnk működésben látható a kirakatban.

Arad, Andrassy-tér 20. Fischer Eliz-palota. Városi és megyei telefon 609.

Vásárjog bérbeadás.

A Kisjenő nagyközségben 1909. október 1-től bezárólag 1912. szeptember 30-ig tartandó heti és országos vásárok helypénzszedési jogának bérletére írásbeli versenytárgyalást hirdetek. Az évi hasznból megajánlható legkisebb összeg 3000 korona. Az ajánlatokat kérem a legkisebb ajánlati összeg 10%-ával vagyis 300 koronával, mint bánatpénzzel felszerelve, legkésőbb f. é. június 20-ig alattírt felügyelőséghez, Kisjenőre küldeni.

Fentartom magamnak a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlott hasznbörösszegre — a nekem legmegfelelőbbet válasszam s az esetben, ha egyik ajánlatot sem tartanám kielégítőnek, újabb írásbeli vagy szóbeli versenytárgyalást hirdessek.

Közelebbi feltételek Kisjenőn, a vásárjog-tulajdonos főhercegi uradalom központi irodájában tudhatók meg.

Kisjenő, 1909. június 1.

A kisjenői főhercegi uradalom felügyelősége.

2287

Arlejtési hirdetmény.

A nagylaki gör. kel. román egyháznak egy iskola és táncterem építésére, az aradi gör. kel. román szentszék 5037—909. szám alatt jóváhagyott tervek és előmérlet-költségvetés alapján, nem különben az említett egyháznak lelkészi

hivatalánál található általános és részleges feltételek mellett, nyilvános árlejtési pályázat hirdettek.

Kiképzési ár 32.701 korona 81 fillér.

Az árlejtés Nagylakon (Csanádmegye) 1909. évi június hó 20-án d. u. 2 órakor a gör. kel. román egyház tanácstermében fog megtartatni.

Az árlejtés megkezdése előtt a pályázók a kiképzési árnak 10%-át, kötelesek az egyház gondnokánál készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban letenni.

Az ajánlat csakis az összes munkákra tehető.

Az építkezésrő vonatkozó tervek, előmérlet-költségvetés és építkezési feltételek stb. június hó 13-tól kezdve, a nagylaki gör. kel. román lelkészi hivatalnál megtekinthetők; amiód az egyházi gondnoknál 8 kor. befizetése ellenében, előmérlet-költségvetés és ajánlati űrlapok is kaphatók.

Az árlejtés előtt, legkésőbb 24 órával, zárt ajánlatok is adhatók be. A később érkezők figyelembe nem vétetnek. Az 1 koronás bélyeggel ellátott és lepecsételt zárt ajánlatok Petrovics Aurél ügyvéd, egyház képviselőtestületi elnökhöz címzendők és küldendők.

A szerződés a vállalkozóra aláírás után azonnal, az egyházra pedig csak az aradi gör. kel. román szentszék, mint főhatóság jóváhagyása után lesz kötelező.

Az egyház fenntartja magának a jogot, az árlejtők közül, eltekintve a legolcsóbbtól, azt szerződettetni, akit legmegbízhatóbbnak talál.

Nagylak, 1909. évi május hó 31.

A gör. kel. román egyház képviselőtestülete.

2291

Magyar kir. államvasutak

N y á r i m e n e t r e n d .

Érvényes 1908. évi május hó 1-től.

Állomások	Budapest—Arad.			Állomások	Arad—Budapest.		
	AA	II	III		III	II	AA
Budapest kpu.	8:00	12:20	12:30	4:16	11:25	8:18	5:09
Köbánya felső p. u.	8:10	12:30	9:42	4:35	11:41	8:36	5:25
Rákosszentmihály	8:17	12:37	9:50	4:55	11:55	8:53	5:37
Maglód	8:44	1:03	10:27	5:17	12:10	9:10	5:53
Gyömör	8:52	1:14	10:37	5:31	12:16	9:16	6:02
Mende	9:00	1:14	10:45	5:48	12:26	9:00	6:10
Tápiószecső	9:11	1:31	11:03	6:05	12:34	9:01	6:11
Nagykátán	9:21	1:43	11:23	6:25	12:47	9:19	6:24
Tápiószék	9:38	1:53	11:42	6:43	12:59	9:22	6:35
Tápiógyörgye	10:09	2:10	12:09	7:02	1:29	9:22	6:43
Újváras	10:24	2:23	12:23	7:17	1:42	9:32	6:56
Szolnok	10:37	2:33	12:33	7:32	1:54	9:41	7:07
Szajol	10:50	2:40	12:33	7:47	2:01	10:01	7:31
Pusztaszabolcs	11:09	2:47	12:47	8:01	2:16	10:06	7:36
Ménfőcsanak	11:37	2:55	1:03	8:16	2:25	10:29	7:36
Gyomaendrőd	11:48	3:03	1:13	8:32	2:33	10:30	8:02
Ménfőcsanak	11:58	3:11	1:23	8:47	2:42	10:44	8:27
Újváras	12:05	3:18	1:33	9:02	2:51	11:00	8:38
Ménfőcsanak	12:17	3:26	1:43	9:17	3:00	11:19	8:52
Békéscsaba	12:32	3:33	1:53	9:32	3:09	11:35	9:10
Kisbéri	12:43	3:41	2:03	9:47	3:18	11:51	9:20
Kétegyháza	12:58	3:48	2:13	10:02	3:27	12:06	9:34
Országút	1:13	3:56	2:23	10:17	3:36	12:21	9:49
Bánhidalmajor	1:15	4:04	2:33	10:32	3:45	12:36	10:06
Lókősháza	1:28	4:12	2:43	10:47	3:54	12:51	10:21
Kürtös	1:38	4:20	2:53	11:02	4:03	1:00	10:36
Sóronya	1:45	4:28	3:03	11:17	4:12	1:06	10:51
Arad	1:53	4:36	3:13	11:32	4:21	1:15	11:06

Állomások	Arad—Tételek.			Tételek—Arad.		
	AA	II	III	AA	II	III
Arad ind.	6:32	10:40	10:45	4:09	8:17	8:22
Gyöngyös	6:43	10:51	10:56	4:21	8:29	8:34
Csikserdő	6:52	11:00	11:05	4:33	8:41	8:46
Újváras	7:05	11:13	11:18	4:45	8:53	8:58
Gyöngyös	7:17	11:25	11:30	4:57	9:05	9:10
Arad	7:29	11:37	11:42	5:09	9:17	9:22

Állomások	Arad—Temesvár—Józsefváros.			Temesvár—Józsefváros—Arad.		
	AA	II	III	AA	II	III
Arad	6:15	12:17	12:20	4:48	8:56	9:00
Újváras	6:25	12:28	12:31	5:04	9:07	9:11
Nemeth-Ságh	6:42	12:44	12:47	5:21	9:22	9:26
Vinza	6:55	12:56	12:59	5:32	9:33	9:37
Órczyfalva	7:06	1:07	1:10	5:48	9:44	9:48
Merczfalva	7:16	1:17	1:20	6:08	9:55	9:59
Szt. András	7:27	1:28	1:31	6:27	10:06	10:10
Temesvár-Jv.	7:44	1:45	1:48	6:45	10:17	10:21

Állomások	Arad—Tételek.			Tételek—Arad.		
	AA	II	III	AA	II	III
Tételek ind.	8:10	12:20	12:25	4:09	8:17	8:22
Újváras	8:21	12:31	12:36	4:21	8:29	8:34
Arad	8:33	12:43	12:48	4:33	8:41	8:46
Tételek	8:45	12:55	13:00	4:45	8:53	8:58
Arad	8:57	13:07	13:12	4:57	9:05	9:10
Tételek	9:09	13:19	13:24	5:09	9:17	9:22

Állomások	Arad—Tételek.			Tételek—Arad.		
	AA	II	III	AA	II	III
Arad ind.	12:21	2:14	4:04	7:04	10:40	10:45
Gyöngyös	2:27	4:15	4:24	7:16	10:51	10:56
Csikserdő	2:49	4:37	4:46	7:28	11:03	11:08
Újváras	2:55	4:48	4:57	7:40	11:15	11:20
Gyöngyös	3:02	4:59	5:08	7:52	11:27	11:32
Arad	3:07	5:01	5:10	8:04	11:39	11:44
Arad	3:13	5:07	5:16	8:16	11:51	11:56
Arad	3:19	5:13	5:22	8:28	12:03	12:08
Arad	3:25	5:19	5:28	8:40	12:15	12:20
Arad	3:31	5:25	5:34	8:52	12:27	12:32
Arad	3:37	5:31	5:40	9:04	12:39	12:44
Arad	3:43	5:37	5:46	9:16	12:51	12:56
Arad	3:49	5:43	5:52	9:28	13:03	13:08
Arad	3:55	5:49	5:58	9:40	13:15	13:20
Arad	4:01	5:55	6:04	9:52	13:27	13:32
Arad	4:07	6:01	6:10	10:04	13:39	13:44
Arad	4:13	6:07	6:16	10:16	13:51	13:56
Arad	4:19	6:13	6:22	10:28	14:03	14:08
Arad	4:25	6:19	6:28	10:40	14:15	14:20
Arad	4:31	6:25	6:34	10:52	14:27	14:32
Arad	4:37	6:31	6:40	11:04	14:39	14:44
Arad	4:43	6:37	6:46	11:16	14:51	14:56
Arad	4:49	6:43	6:52	11:28	15:03	15:08
Arad	4:55	6:49	6:58	11:40	15:15	15:20
Arad	5:01	6:55	7:04	11:52	15:27	15:32

(Utánoyomás nem díjaztatik.)

Kramarovics József

Sajat készítményű bőröndök mindenféle kivitelben, úgy kicsinybeni és nagyban eladás. Női kiegészítők a legfinomabbtól a legolcsóbbig, továbbá pénz, dohány, helytárcák, iskolatáskák, dúsz választékban. Javításokat jutányos áron eszközölöm.

bőrönd- és bőrdíszműáru üzlet
ARAD, SZABADSÁG TÉR 3. SZ.

APRO HIRDETÉSEK.

AKI

bérbeadni kíván

háztartást,
házat,
vadászterületet,

kocsit,
lovat,
halászatot,
telket.

AKI

eladni kíván

húrtort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát.

üzletet,
műhelyt,
lakást, stb.,
vagy

AKI

mindeneket vétel vagy bérbevétele céljából keresi;

AKINEK

ismeretség híján

házasságot,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
vinczellérré,
kertészre,

kulcsárra,
gazdasszoyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

AKI

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értelemmel, ha az

ARADI KÖZLÖNY

kis hirdetési
rovatát használja.

Sürgősen eladó magánlak

6 szoba, fürdőszoba, nagy kert.
Tökölly Imre-utca (Halász-utca) 45.
sz. 2292

Ügyes

felhívású varrónők jó fizetés
mellett azonnal felvételnek Erzsébet-
utca 6/a., Gebeynéknél. 2293

Elveszett

egy aranykeretű Astigmatismus
Zwicker késő esti órákban. 2286

Belvárosban

keresek különbejáratú szobát ár
ajánlattal. Cím: Kardos Dezső,
fakereskedelmi iroda Petőfi-utca
8. szám., I. em. 2295

Házasság céljából

vidéki 28 éves kereskedő, ki 20000
korona fekvő vagyonnal bír, 18—
22 éves intelligens jó modoru ke-
resztény leány ismeretségi kere-
si, kinek legalább 10—12000 ko-
rona hozománya van. Leveleket
teljes címmel s lehetőleg fénykép-
pel a kiadóba kérek „Jó férj” je-
lige alatt. Discretio becsület szó
mellett biztosítva. 2174

Eladó házak

a Kápolna-utca 10. és 11. sz. házak
eladók. Bővebbet ugyanott. 2129

Mandl Károly

szita és rosta készítő Vörösmarthy-
utca 8. (színházzal szemben) 2210

Eladó ház.

A Petőfi-utcában egy nagy telek-
kel bíró emeletes bérház szabad
kézből eladó. — Cím a kiadóban.
2286

Nyári Blouse Album

eredeti színes francia blouse min-
tákkal 1 kor. 50 filléért kapható
Ingusz I. és Fia könyvkereskedésé-
ben. Arad. Főúter Andrassy-tér
16. Fióközlet Weitzer János-utca.
173

Vizsgalapok

legolcsóbb árban kaphatók Kerpel
Izsó könyv-, papír és zeneműke-
reskedésében. Aradon. Ugyan-e cég
vesz legmagasabb árakon egész
könyvtárakat. Irodai cikkek név-
jegyek és nyomtatványok legelő-
nyösebb beszerzési forrása. 262

Jég

kapható háztartási célokra naponta
házhoz szállítva. Petőfi-u. 7a. —
Telephon 199. sz. 1292

Fényképészeti cikkek.

Bármily gyártmányú fényképező
gépeket előnyös részletfizetésre.
Fényképészeti lencsék bármely mi-
nőségben, s az összes fényképé-
szeti kellékek és újdonságok rend-
kívüli előnyárban. Bloch H. papir-
kereskedése és könyvnyomdája.
Fényképészeti cikkek gyári rak-
tára. Telefon 121. sz. 600 oldalas
árjegyzék kívánatra ingyen. Vi-
déki rendelésekhez részletes hasz-
nálati utasítás és újdonságok is-
mertetése lesz mellékelve. 1215

Választó-utca 60. sz. alatt

(Maros felől jobb kézre) egy üres
telek 1000 □ területtel olcsón el-
adó, Bővebbet Lahner György-u.
8. sz. 1767

Három szobás

lakást keresek június 15-ére vagy
1-ére, lehetőleg fürdőszobával, a
belváros közelében. Ajánlatokat e-
lap kiadóhivatalába kérek. 1934

FLEITH nagy CIRKUSZA

Aradon, a Béla-téren

A Circus zord időjárás ellen tel-
jesen védve van.

Ma pénteken, június hó 4-én
jutalom-estélye

az itten közkedvelt
Auguszt Ferikének.

— Helyárak mint rendszeren. —

Pénztárnyitás este 7 órakor. —
Kezdeté pontban 8 óra 15 perckor.

Holnap szombaton

Nagy High-Liefe előadás!

2290

Tisztelettel
az igazgatóság.

120 hektoliter

sziklás talajon termesztett, kitűnő
jó minőségű 2288

hegyibor

mely alkalmas gyengébb bo-
rok följavítására is,

jutányos áron eladó

Nejezhleba Nándor

kádármester és bortermelőnél
Világos, Aradmegye.

Ugyanitt új boroshordók
mértányos árban kaphatók.

301—1909. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az
1881. évi LX. t. c. 102. §-a érte-
lmeben ezennel közzhírré teszi, hogy
a szegedi kir. törvényszéknek 1909.
évi 3087. sz. végzése következté-
ben Dr. Kardos Izsó ügyvéd által
képviselet Neumann József javára,
151 kor. 27 fill. s jar. erejéig
1909. évi február hó 27-én fo-
ganatosított kielégítési végrehajtás
útján lefoglalt és 1580 koronára
becsült következő ingóságok, u. m.
különböző szobabútorok, papír áru,
hengergép, mely ingóságok Róth
testvérek, Kocsis László és Holtzer
József javára is nyilvános árveré-
sen eladottnak.

Mely árverésnek kisjenői kir.
járásbíró 1909. évi V. 72/6.
szamu végzése folytán 151 kor.
27 fill. tőkekövetelés, ennek 1908.
évi december hó 1. napjától járó
6% kamatai és eddig összesen
80 koronában bíróság már megál-
lapított költségek erejéig Erdőhe-
gyen s folytatolag Kisjenőn leendő
megtartására 1909. évi június hó 17.
napjának d. u. 2 óráig határidőül ki-
tűztetik és ahhoz a venni szándeko-
zóknak ezen arverésen az 1881. évi
LX. t. c. 107. és 108. §-ai érte-
lmeben készpénzfizetés mellett, a
legtöbbet ígérőnek szükség esetén
becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő
ingóságokat mások is le- és felül-
foglaltatták és azokra kielégítési
jogot nyertek volna, ezen arverés
az 1881. évi LX. t. c. cikk 120. §.
ertelmeben ezek javára is elren-
deltetik

Kelt Kisjenőn, 1909. június hó
1. napján.

Balassa,

2290

kir. bír. végrehajtó.

Könyvtézetünkben

egy ügyes fia

tanulónak

3korona kezdőfizetéssel

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalba.

Allandó gyors és gépirási tanfolyam

Új kurzus négy óra terjedőleg. Megnyílik június 1-én
kiváló tanerő vezetése mellett. Beiratkozás naponta!

Mindennemű gépirási és kőszorosítási munka el-
vállalása! Nagy írógépkellék-raktár a legjobb minő-
ségben. — Író- és számológép javító műhely. 2031

ZIFFER és MOLNÁR

Összes írógép műszaki intézete.

A R A D, Szabadságtér 16. szám.

Domány-palota.

Telefon 513.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

Nyomtatott Kurzweil János és Társa budapesti festékgyárának festékével